

PRIVREDNA BANKA SARAJEVO D.D. SARAJEVO

Finansijski izvještaji za godinu koja je završila
31. decembra 2018. pripremljeni u skladu sa
Međunarodnim standardima finansijskog
izvještavanja i Izvještaj nezavisnog revizora

Sadržaj

	Stranica
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 – 5
Finansijski izvještaji:	
Bilans uspjeha	6
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	7
Bilans stanja	8
Izvještaj o novčanim tokovima	9
Izvještaj o promjenama na kapitalu	10
Napomene uz finansijske izvještaje	11 – 59

Odgovornost za finansijske izvještaje

Uprava je dužna osigurati da za svaki finansijski period budu sastavljeni finansijski izvještaji u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, koji pružaju istinit i fer pregled stanja Privredne Banke Sarajevo d.d. Sarajevo ("Banka"), kao i rezultate njenog poslovanja za taj period.

Nakon provedbe odgovarajuće analize, Uprava opravdano očekuje da će Banka u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju slijedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavljivanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima, te
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Banke, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave

Hamid Pršeš
Predsjednik Uprave

Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo
Obala Kulina bana br. 18
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

11. februar 2019. godine

RSM BH d.o.o.

Milana Preloga 12
Bosmal City Center
71000 Sarajevo

T +387 (0) 33 97 94 40

F +387 (0) 33 94 26 54

www.rsm.ba

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničarima Privredne banke Sarajevo d.d. Sarajevo

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo (Banka), koji obuhvaćaju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2018. godine, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama u kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te napomene uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i fer, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2018. godine i njegovu finansijsku uspješnost te, njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila i sastavljeni su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Banke u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom), kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Bosni i Hercegovini i Federaciji Bosne i Hercegovine, i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM BH d.o.o. is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

Lead sponsors

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja

Procjena ispravke vrijednosti po kreditima i potraživanjima od klijenata

Za računovodstvene politike vidjeti Napomenu *Umanjenje vrijednosti finansijske imovine* u Odjeljku 3 Temelj za prezentiranje i sažetak računovodstvenih politika. Za više informacija o ključnom revizorskom pitanju vidjeti Napomenu *Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja* u Odjeljku 4 Značajne računovodstvene procjene i ključni izvori procjene neizvjesnosti.

Na dan 31. decembra 2018. godine, Banka je imala ispravke vrijednosti za kredite i potraživanja od klijenata u iznosu od 47 miliona KM, formiranih u skladu sa odredbama MSFI 9 – Finansijski instrumenti.

MSFI 9 je novi i kompleksan računovodstveni standard koji zahtijeva značajne procjene i prosudbe u određivanju umanjenja vrijednosti.

Ključna područja prosudbi uključuju:

- interpretacije zahtijeva MSFI 9 u određivanju umanjenja vrijednosti kroz Bančin model “očekivanih kreditnih gubitaka”,
- identifikacija izloženosti koje su zabilježile značajno pogoršanje kreditnog kvaliteta,
- pretpostavke koje su korištene u modelu “očekivanih kreditnih gubitaka” kao što su finansijske performanse klijenata, očekivani budući novčani tokovi, budući makroekonomski faktori (kao što su stopa rasta nezaposlenosti, kamatne stope, bruto domaći proizvod i slično),
- proces priznavanja umanjenja vrijednosti na individualnoj osnovi procjenom nadoknadivog iznosa na temelju budućih procijenjenih novčanih tokova, uključujući i novčane tokove od kolaterala.

Usredotočili smo se na ovo područje tokom revizije jer su iznosi iskazani u finansijskim izvještajima značajni, kao i zbog prirode procjena i pretpostavki koje je Uprava morala donijeti.

Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje

Provedene procedure

Naš revizijski pristup bio je sljedeći:

Proveli smo kontrolu odabira i usvajanja novih računovodstvenih politika odnosno metodologije Banke za procjenu rezervisanja za gubitke po kreditima, te provjerili da li se dosljedno primjenjuje;

Procijenili smo da li su tehnike modeliranja u skladu sa zahtjevima MSFI 9 – Finansijski instrumenti;

Procijenili smo i testirali dizajn, implementaciju i operativnu učinkovitost kontrola vezanih uz ulazne podatke korištene kod određivanja umanjenja vrijednosti, a koje uključuju podatke o nastanku kredita, postojeći proces interne procjene kreditnog kvaliteta, pohranjivanje podataka i njihovo korištenje u modelu očekivanih kreditnih gubitaka;

Procijenili smo i testirali pretpostavke modela očekivanih kreditnih gubitaka u smislu njegovog odobrenja, monitoringa, upravljanja, matematičke tačnosti, osjetljivosti na promjene u pretpostavkama modela, kao i procedure ranog otkrivanja pogoršanja kreditnog kvaliteta;

Ispitali smo uzorak pojedinačno značajnih kreditnih izloženosti kako bismo procijenili rezervisanja za gubitke po kreditima koja su izračunata na pojedinačnoj osnovi, procijenili smo procese monitoringa nad kreditnim watch listama, pregled kreditnih dosijea, proces ažuriranja procjena kolaterala, proces modeliranja scenarija definisanih novom metodologijom;

Razmatrali smo pretpostavke Uprave, uključujući procjene budućih novčanih tokova, procjenu vrijednosti pripadajućih kolaterala i procjene nadoknadivosti;

Testirali smo adekvatnost i tačnost objava u finansijskim izvještajima Banke;

Naša revizija nije dovela do značajnih usklađenja u pogledu rezervisanja za gubitke po kreditima na dan 31. decembra 2018. godine.

Ostala pitanja

Finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017. godine revidirao je drugi revizor koji je izrazio nemodificirano mišljenje o tim finansijskim izvještajima u svom izvještaju od 13. marta 2018. godine.

Odgovornosti menadžmenta i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Menadžment je odgovoran za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje menadžment odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške. U sastavljanju finansijskih izvještaja, menadžment je odgovoran za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako menadžment ili namjerava likvidirati Banku ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Banka.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog usljed prevare je veći od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u godišnjim finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje.

Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji godišnjih finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju nezavisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopštiti u našem izvještaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopštavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog saopštavanja.

Angažirani partner u reviziji koja ima za posljedicu ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Lejla Kaknjo.

RSM BH d.o.o.

Lejla Kaknjo, direktor i ovlašteni revizor

Berna Šljokić, partner i ovlašteni revizor

Sarajevo, 11. februar 2019. godine

Bilans uspjeha

za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2018.	2017.
Kamata i slični prihodi	5	10.761	11.119
Rashodi od kamata	6	(3.227)	(3.605)
Neto prihodi od kamata		7.534	7.514
Prihodi od naknada i provizija	7	7.783	6.213
Rashodi od naknada i provizija		(1.328)	(1.383)
Neto prihodi od naknada i provizija		6.455	4.830
Ostali dobici /(gubici) neto	8	766	89
Ostali operativni prihodi	9	805	2.501
Prihodi iz redovnog poslovanja		15.560	14.934
Troškovi zaposlenih	10	(5.378)	(4.875)
Trošak amortizacije	23	(1.187)	(1.317)
Ostali administrativni troškovi	11	(4.914)	(4.669)
Operativni rashodi		(11.479)	(10.861)
DOBIT PRIJE UMANJENJA VRIJEDNOSTI, REZERVISANJA I POREZA NA DOBIT		4.081	4.073
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja, neto	12	(1.118)	(4.268)
Naplaćena otpisana potraživanja		605	734
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		3.568	539
Porez na dobit	13	(60)	(187)
DOBIT NAKON OPOREZIVANJA		3.508	352
Zarada po dionici – osnovna i razrijeđena (u KM)	14	13,51	1,59

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2018.	2017.
Neto dobit		3.508	352
<i>Ostala sveobuhvatna dobit:</i>			
Usklađenje fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	19	-	39
Neto dobiti od ulaganja u dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	20	52	-
UKUPNO SVEOBUH VATNA DOBIT		3.560	391

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans stanja
na dan 31. decembar 2018. godine

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
IMOVINA			
Novac i novčani ekvivalenti	15	163.994	51.701
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	16	32.928	24.213
Plasmani kod banaka	17	20.333	37.011
Dati krediti i potraživanja po amortiziranom trošku	18	228.392	214.361
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	19	-	490
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz OSD	20	545	-
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	21	4.542	3.562
Ostala imovina i potraživanja, neto	22	1.120	2.599
Materijalna i nematerijalna imovina	23	30.489	29.680
		482.343	363.617
UKUPNA IMOVINA			
OBAVEZE			
Obaveze prema finansijskim institucijama	24	604	906
Obaveze prema Vladi FBiH	25	35.568	36.142
Obaveze za primljene depozite	26	386.736	265.081
Rezervisanja	27	2.764	2.269
Ostale obaveze	28	2.401	2.518
		428.073	306.916
Ukupne obaveze			
KAPITAL			
Dionički kapital	29	37.041	37.041
Dionička premija		4.629	4.629
Regulatorne rezerve		1.476	1.476
Revalorizacione rezerve za nekretnine		6.899	6.996
Revalorizacione rezerve - finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD		87	35
Zadržana dobit		4.138	6.524
		54.270	56.701
Ukupni kapital			
		482.343	363.617
UKUPNE OBAVEZE I KAPITAL			

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisali za i u ime Banke dana 11. februara 2019. godine.

Hamid Pršeš
Predsjednik Uprave

Bedina Jusičić - Musa
Član Uprave

Izveštaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	2018.	2017.
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije oporezivanja	3.568	539
<i>Usklađenja:</i>		
Efekti prve primjene MSFI 9 za bilansne pozicije	(5.495)	-
Amortizacija	1.187	1.317
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja, neto	1.118	4.268
Dobit od prodaje materijalne i nematerijalne imovine, neto	(683)	(198)
(Pozitivne)/negativne kursne razlike, neto	(74)	118
Prihodi od kamate priznati u bilansu uspjeha	(10.761)	(11.119)
Rashodi od kamate priznati u bilansu uspjeha	3.227	3.605
<i>Promjene u imovini i obavezama:</i>		
(Povećanje)/smanjenje potraživanja od Centralne banke BiH	(8.715)	13.056
Neto smanjenje/(povećanje) plasmana kod drugih banaka	16.954	(3.569)
Neto povećanje kredita datih klijentima, prije rezervisanja	(14.429)	(14.125)
Neto smanjenje/(povećanje) ostale imovine, prije rezervisanja	1.380	(1.410)
Neto povećanje obaveza za primljene depozite	121.655	28.840
Neto smanjenje ostalih obaveza	(55)	(1.089)
Isplate po sudskim sporovima	(56)	-
	<u>108.821</u>	<u>20.233</u>
Plaćena kamata	(3.227)	(3.605)
Naplaćena kamata	10.835	8.563
Plaćeni porez na dobit	(60)	(187)
NETO NOVAC OSTVAREN U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA	<u>116.369</u>	<u>25.004</u>
Ulagačke aktivnosti		
Nabavka materijalne i nematerijalne imovine	(2.215)	(200)
Povećanje imovine raspoložive za prodaju	-	(9)
Povećanje finansijske imovine po FVOSD	(9)	-
Primici od prodaje materijalne imovine	902	228
Nabavke finansijske imovine po amortiziranom trošku	(1.007)	(593)
NETO NOVAC KORIŠTEN U ULAGAČKIM AKTIVNOSTIMA	<u>(2.329)</u>	<u>(574)</u>
Finansijske aktivnosti		
Otplata obaveza prema finansijskim institucijama, neto	(302)	(12.950)
(Smanjenje)/povećanje obaveza prema Vladi FBiH	(574)	659
NETO NOVAC (KORIŠTEN) U FINANSIJSKIM AKTIVNOSTIMA	<u>(876)</u>	<u>(12.291)</u>
NETO POVEĆANJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA	<u>113.164</u>	<u>12.139</u>
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	<u>51.701</u>	<u>39.562</u>
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	<u>164.865</u>	<u>51.701</u>

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Dionički Kapital	Dionička premija	Ostale rezerve	Regulatorne rezerve	Revalorizacione rezerve za nekretnine	Vrednovanje finansijske imovine po FVOSD /Revalorizacione rezerve za ulaganja	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 31. decembra 2016.	37.041	6.125	10	1.476	7.086	(4)	4.576	56.310
Neto dobit	-	-	-	-	-	-	352	352
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	39	-	39
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	39	352	391
Prijenos sa /na	-	(1.496)	(10)	-	(90)	-	1.596	-
Stanje na dan 31. decembar 2017.	37.041	4.629	-	1.476	6.996	35	6.524	56.701
<i>Efekti usvajanja novog Međunarodnog računovodstvenog standarda 9</i>	-	-	-	-	-	-	(5.991)	(5.991)
Stanje na dan 31. decembar 2017. godine – ponovno iskazano	37.041	4.629	-	1.476	6.996	35	533	50.710
Neto dobitak	-	-	-	-	-	-	3.508	3.508
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	52	-	52
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	52	3.508	3.560
Prijednos sa/na	-	-	-	-	(97)	-	97	-
Stanje na dan 31. decembar 2018.	37.041	4.629	-	1.476	6.899	87	4.138	54.270

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo (prethodno BOR banka d.d. Sarajevo) registrovana je kod Općinskog suda u Sarajevu, pod matičnim brojem UFI/I 2609/95 dana 27. decembra 1995. godine (pod nazivom Banka za obnovu i razvoj Bosne i Hercegovine). Na osnovu sudske registracije broj UFI/I-3730/00 od 9. januara 2007. godine, Banka je promijenila ime u BOR banka d.d. Sarajevo.

Na dan 30. septembra 2016. godine izvršeno je pripajanje Privredne banke Sarajevo d.d. Sarajevo BOR banci d.d. Sarajevo. Općinski sud u Sarajevo donio je Rješenje broj: 065-0-Reg-16-004985 od 21. decembra 2016. godine kojim je upisana statusna promjena pripajanja i Rješenje broj: 065-0-Reg-16-004986 od 21. decembra 2016. godine kojim je Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo brisana iz sudskog registra radi pripajanja. Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu o izmjenama podataka broj: 065-0-Reg-16-005588 od 24. februara 2016. opisani su podaci o promjeni naziva Banke (iz BOR banke d.d. u Privrednu banku Sarajevo d.d.).

Osnovne djelatnosti Banke su:

1. Primanje i plasiranje depozita,
2. Nabavka i prodaja vrijednosnica,
3. Primanje depozita po videnju i oročenih depozita,
4. Davanje i uzimanje kredita,
5. Kupovina i prodaja stranih valuta,
6. Novčane transakcije na međubankarskom tržištu,
7. Platni promet u zemlji i inozemstvu, i
8. Kartično poslovanje.

Banka smatra da posluje kroz jedan poslovni i geografski segment, a to je pružanje bankarskih usluga u Bosni i Hercegovini.

Registrovana adresa Banke je Obala Kulina bana 18, 71000 Sarajevo. Na dan 31. decembar 2018. godine Banka je imala 163 zaposlenika (31. decembar 2017.: 158 zaposlenika).

Nadzorni odbor i Uprava

Nadzorni odbor

Aziz Šunje	Predsjednik
Ademir Abdić	Član
Džejna Bajramović	Član
Mehmet Siner	Član
Alen Gradašćević	Član

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Nadzorni odbor i Uprava (nastavak)

Uprava

Hamid Pršeš	Predsjednik Uprave
Bedina Jusičić Musa	Član Uprave
Edin Kreštalica	Član Uprave
Kemal Džabija	Član Uprave

Odbor za reviziju

Muhamed Hubanić	Predsjednik
Hasan Đozo	Član
Dragan Prusina	Član
Tayyar Ozerdem	Član
Senaid Zaimović	Član

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA

2.1 Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja, izdani od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, na snazi su za tekući period:

- Izmjene MSFI 2: „Plaćanje temeljeno na dionicama“ – Pojašnjenja računovodstvenog tretmana određenih vrsta plaćanja u dionicama (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- Izmjene MSFI 4: „Ugovori o osiguranju“ – Primjena MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ sa MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- MSFI 15: „Prihodi iz ugovora sa kupcima“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- Izmjene MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ – Izmjene vezane za odlike pretplata sa negativnim kompenzacijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.);
- Izmjene MRS 40: „Ulaganje u nekretnine“ – Izmjene vezane za prenose ulaganja u nekretnine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- Izmjene različitih standarda i tumačenja „Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2014.-2016.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i prečišćavanje teksta (izmjene će biti na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- IFRIC 22: „Transakcije u stranim valutama – sveobuhvatnija razmatranja“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- Unaprijeđenja MSFI 1: „Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja“ u segmentu brisanja kratkoročnih izuzeća za one koji usvajaju standarde prvi put.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 16: „Najmovi“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.);
- MSFI 17: „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2021.);
- Izmjene MRS 28: „Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate“ – Izmjene vezane za dugoročna ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.);
- Izmjene različitih standarda i tumačenja “Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2015.-2017.)“;
- IFRIC 23: „Neizvjesnosti u vezi sa tretmanom poreza na dobit (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.)“;
- Izmjene MRS 19 „Primanja zaposlenih“.

Banka je izabrala da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Banka predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Banke u periodu inicijalne primjene.

2.2.1 Međunarodni standard finansijskog izvještavanja 16 - Najmovi

Ovaj standard se primjenjuje za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine. MSFI 16 zamjenjuje Međunarodni računovodstveni standard 17 – „Najmovi“ i ukida klasifikaciju na operativni (poslovni) i finansijski najam kod najmoprimca. Banka će za naredne periode u izvještaju o finansijskom položaju kapitalizirati „pravo korištenja“, mjereno po sadašnjoj vrijednosti budućih plaćanja najma. Izuzetak predstavljaju ugovori o kratkoročnom najmu čije je trajanje do 12 mjeseci i najmovi gdje je predmet najma male vrijednosti. Također, Banka će priznati pripadajuću obavezu za kapitalizirani najam, usklađenu za pretplate, inicijalne direktne troškove vezane uz nastanak i procjene budućih troškova demontaže, restauracije i slično. Troškovi operativnog najma će biti zamjenjeni troškom amortizacije za imovinu pod najmom (uključena u operativne troškove) i troškove kamata u vezi sa priznatom obavezom po finansijskom najmu (koja će biti uključena u finansijske rashode). U ranijim periodima najma troškovi povezani sa najmom po MSFI 16 će biti viši u poređenju sa troškovima najma priznatim u skladu sa MRS 17. Međutim, EBITDA (dobit prije kamate, poreza i amortizacije) će se povećati, obzirom da je operativni trošak zamjenjen finansijskim rashodom i amortizacijom u bilansu uspjeha po MSFI 16. Za klasifikaciju u okviru izvještaja o novčanim tokovima, plaćanja po osnovu najma će biti razdvojena na otplatu glavnice (finansijske aktivnosti) i kamate (operativne ili finansijske aktivnosti). Za računovodstvo najmodavca, ovaj standard suštinski ne mijenja računovodstveni tretman najмова.

Banka će usvojiti ovaj standard od 1. januara 2019. godine, a njegov uticaj je prezentiran u nastavku:

- imovina u iznosu od 643 hiljade KM;
- obaveza po najmu u iznosu od 643 hiljade KM.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDARDA (NASTAVAK)

2.3 Promjene računovodstvenih politika

MSFI 9 „Finansijski instrumenti“

Banka je usvojila MSFI 9, u obliku u kojem je objavljen u julu 2014. godine od strane IASB, a čija je primjena obavezujuća za period koji počinje na dan ili nakon 1. januara 2018. godine. Efekti prve primjene rezultirali su u izmjenama u računovodstvenim politikama i prilagođavanjem iznosa prethodno priznatih u finansijskim izvještajima. Banka nije odabrala raniju primjenu MSFI 9. Kao što je dopušteno u prijelaznim odredbama MSFI 9, Banka je odabrala da ne izvrši izmjenu uporednih finansijskih izvještaja. Sva usklađenja finansijske imovine i obaveza na datum prve primjene priznati su kao izmjena početnog stanja akumuliranog gubitka u tekućem periodu.

Analogno, posljedične izmjene u objavama, zahtjevane MSFI-jem 7, primjenjene su samo za tekući period. Uporedni podaci predstavljaju objave sačinjene i prezentirane u prethodnoj godini.

Usvajanje MSFI-a 9 rezultiralo je izmjenama u računovodstvenim politikama koje tretiraju priznavanje, klasifikaciju i mjerenje finansijske imovine i finansijskih obaveza, odnosno umanjenja vrijednosti finansijske imovine. MSFI 9 je također značajno unaprijedio zahtjeve drugih standarda koji tretiraju finansijske instrumente kao što je MSFI 7: „Finansijski instrumenti“: Objavljivanje. U nastavku su prezentirani uticaji usvajanja MSFI 9 na Banku. Detalji računovodstvenih politika primjenjeni u tekućem i prethodnom periodu su prezentirani u nastavku.

Klasifikacija i mjerenje finansijskih instrumenata

Slijedeća tabela prikazuje razlike u modelu mjerenja neto knjigovodstvenih iznosa prema MRS 39 i MSFI 9 na dan 1. januara 2018. godine:

	MSFI 9		MRS 39	
	Kategorija mjerenja	Iznos	Kategorija mjerenja	Iznos
Novac i novčani ekvivalenti	AT	51.701	AT	51.701
Obavezna rezerva kod CBBiH	AT	24.213	AT	24.213
Plasmani kod banaka	AT	36.974	AT	37.011
Dati krediti i potraživanja, neto	AT	208.409	AT	214.361
Vlasnički instrumenti po FVBU	FVBU	-	FVBU	-
Dužnički instrumenti po FVOSD	FVOSD	490	FVOSD	-
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	FVOSD	-	FVOSD	490
Finansijska imovina koja se drži do dospjeća	AT	3.560	AT	3.562

MSFI 9 je podijeljen u tri različita područja: klasifikacije i mjerenja finansijskih instrumenata, umanjenja vrijednosti i računovodstva zaštite.

Vezano za prvo područje, MSFI 9 predviđa da se klasifikacija finansijske imovine određuje, s jedne strane, obilježjima pripadajućih ugovornih novčanih tokova, a s druge strane namjerom upravljanja (poslovni model) finansijskim instrumentom. Umjesto dosadašnje četiri računovodstvene kategorije, finansijska se imovina, prema MSFI 9, može klasificirati u tri kategorije:

- Finansijska imovina koja se vrednuje po amortiziranom trošku (AT),
- Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – (FVOSD)
- Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (FVBU).

Finansijska imovina se klasificira u prve dvije kategorije i vrednuje po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit samo ako se dokaže da ista dovodi do novčanih tokova koji su isključivo otplate glavnice i kamata (tzv. “solely payment of principal and interest” – “SPPI test”).

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.3 Promjene računovodstvenih politika (nastavak)

Vlasnički vrijednosni papiri uvijek se klasificiraju u treću kategoriju i vrednuju se po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, osim u slučaju da subjekt odabere (neopozivo, u trenutku početnog upisa) dionice koje se ne drže u svrhu trgovanja i mogu se klasificirati po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. U tom slučaju rezerve priznate unutar ostale sveobuhvatne dobiti se nikada neće prenijeti na bilans uspjeha, čak ni u slučaju prestanka priznavanja finansijskog instrumenta (finansijska imovina vrednovana po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez „recycling-a“).

U vezi umanjenja vrijednosti, za instrumente koji se vrednuju po amortiziranom trošku i po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (koji nisu vlasnički instrumenti), uveden je model temeljen na konceptu očekivanih gubitaka, umjesto "nastalog gubitka", s ciljem da se brže prepoznaju gubici. MSFI 9 od društava zahtijeva da se očekivani gubici knjiže u razini očekivanih gubitaka u sljedećih 12 mjeseci (Stage 1) od početnog upisa finansijskog instrumenta. Vremenski horizont za izračunavanje očekivanog gubitka postaje, umjesto toga, cijeli preostali život imovine koja je predmetom vrednovanja, gdje je kreditna kvaliteta finansijskog instrumenta doživjela "značajno" pogoršanje kreditnog rizika u odnosu na početna mjerenja (Stage 2) ili u slučaju da je imovina djelomično ili potpuno nenadoknadiva (Stage 3).

Detaljnije, novi propisi za umanjenje vrijednosti uključuju:

- Alokaciju performing finansijske imovine u različite razine kreditnog rizika („staging“), kojima odgovaraju ispravke vrijednosti temeljene na očekivanim gubicima tokom idućih 12 mjeseci (tzv. "Prva faza" - "Stage 1") ili "lifetime" za cjelokupno preostali vijek trajanja instrumenta (tzv. "Druga faza" - "Stage 2"), u prisutnosti značajnog povećanja kreditnog rizika;
- Alokaciju djelomično ili potpuno nenadoknadive finansijske imovine u tzv. "Treću fazu" - "Stage 3", uvijek s ispravkama vrijednosti temeljenim na očekivanim gubicima tokom cijelog vijeka trajanja instrumenta;
- Uključivanje u izračun očekivanih kreditnih gubitaka ("Expected Credit Losses" - "ECL"), procjena povezanih sa očekivanim budućim promjenama makroekonomskog okruženja.

Metode mjerenja

Klasifikacija i mjerenje

Kako bi se poštivala pravila MSFI-ja 9, koji uvodi model kojim se klasifikacija finansijske imovine, s jedne strane, definira ugovornim obilježjima novčanih tokova instrumenata a, s druge strane, upravljačkom namjerom za koju se oni drže – potrebno je provoditi test o ugovornim obilježjima novčanih tokova (takozvani SPPi Test).

Umanjenje vrijednosti

Prema usvojenoj metodologiji umanjenja vrijednosti, mjerenje umanjenja vrijednosti pokriva finansijsku imovinu klasificiranu u poslovni model „Držanje do dospjeća“, koja se vrednuje metodom amortizacijskog troška. Metodologija definira koji su načini mjerenja promjene kreditne kvalitete pozicija u portfoliju finansijske imovine vrednovane po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Također, definirani su kriteriji za utvrđivanje značajnog povećanja kreditnog rizika u svrhu pravilne alokacije performing izloženosti u „Stage“ 1 ili u „Stage“ 2. „Stage“ 3 definira izloženosti/klijente za koje postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednosti, izloženosti koje su označene kao defaultne tj. one klijente koji su u statusu nemogućnosti izmirenja obaveza.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

---

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.3 Promjene računovodstvenih politika (nastavak)

Metode mjerenja (nastavak)

Dva su osnova mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka :

- 12-mjesečni ECL primjenjiv na sve stavke dok ne postoji značajno uvećanje kreditnog rizika (Stage 1),
- ECL za "lifetime" za cjelokupno preostali vijek trajanja instrumenta (Stage 2 i Stage 3) koji ukazuje na značajan porast kreditnog rizika u odnosu na inicijalno priznavanje.

Izračun umanjenja vrijednosti bazira se na:

- Segmentaciji portfolija (kreditni pravnih lica, stambeni krediti fizičkih lica, ostali krediti fizičkih lica),
- DPD Bucket (dani kašnjenja podjeljeni u bucket-e od 0-7),
- Odredenom nivou rizika (Stage 1, Stage 2, Stage 3),
- Metod procjene (kolektivna /individualna).

Osnovni kriterij za utvrđivanje da li je pojedinačna izloženost materijalno značajna definisani su prvobitno FBA regulativom, a u skladu sa tim Banka definiše sljedeće kriterije:

- Ukupna izloženost prema klijentu je veća od 25.000 KM za fizička lica
- Ukupna izloženost prema klijentu je veća od 50.000 KM za pravna lica
- Ukupna izloženost prema klijentu je 0 KM za državne institucije i banke.

Definicija statusa neizmirenja obaveza ostaje nepromjenjena (izloženosti u statusu neizmirenja obaveza pripadaju Stage-u 3).

Pored osnovnih indikatora defaulta kao što su dani kašnjenja 90 dana i više, FBA klasifikacija CDE, Banka vrši provjeru i određenih parametara iz finansijskih izvještaja koji impliciraju default kad osnovni indikatori nisu zadovoljeni.

Brojač dana kašnjenja također zadržava dosadašnju definiciju uključujući pragove materijalnosti dospjelih potraživanja za početak brojanja.

Za potrebe kolektivne procjene umanjenja vrijednosti utvrđuju se parametri PD, LGD te EAD.

U procjeni PD vrši se kalkulacija tranzicionih matrica, izvođenje cjeloživotnog kumulativnog PD, izračun cjeloživotnog marginalnog PD i njegovo forward-looking prilagođavanje.

LGD se izračunava za portfolio segment i DPD bucket za sve izloženosti ne uzimajući u obzir njihovu eventualnu pokrivenost kolateralom, a na osnovu tranzicije izloženosti kroz DPD bucket-e kroz period od 5 godina.

EAD (iznos izloženosti u defaultu) ovisi o karakteristikama finansijskog instrumenta. U procjeni ECL koristi se cjeloživotna kriva EAD koja predstavlja dio neto izloženosti umanjena za sadašnju vrijednost novčanih tokova iz kolaterala, koja se vremenom smanjuje u ovisnosti o ugovornim plaćanjima.

EKS (efektivna kamatna stopa) koristi se za diskont novčanih tokova.

Klasifikacija i vrednovanje

Kreditni / garancije - vrednovanje po amortiziranom trošku. Banka je izvršila SPPI testiranje na nivou finansijskih instrumenta kao i na nivou poslovnog modela.

Vrijednosni papiri koji se drže do dospijea - vrednovanje po amortiziranom trošku. Vrijednosni papiri namjenjeni trgovanju - FVOCI.

Ostale izloženosti - vrednovanje po amortiziranom trošku.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.3 Promjene računovodstvenih politika (nastavak)

Metode mjerenja (nastavak)

Efekti prve primjene MSFI 9

Na temelju gore navedenog, u nastavku su prezentirani efekti prve primjene MSFI-ja 9 na neto imovinu Banke, na dan 1. januara 2018. godine:

Vrsta procjene	Ukupna izloženost	MSFI 9 ispravke vrijednosti	MRS 39 ispravke vrijednosti	EFEKAT u 000 KM
Analiza po vrsti portfolija				
<i>Kreditni portfolio - pravna lica</i>	253.656	66.170	60.000	6.170
Performing	157.701	7.477	5.027	2.450
non-performing	95.955	58.693	54.973	3.720
<i>Kreditni portfolio - fizička lica</i>	44.210	3.367	3.585	(218)
Performing	39.268	94	239	(145)
non-performing	4.942	3.273	3.346	(73)
Kreditni portfolio – ukupno	297.866	69.537	63.585	5.952
Performing	196.969	7.571	5.266	2.305
non-performing	100.897	61.966	58.319	3.647
Vrijednosni papiri - ukupno	3.674	23	21	2
Performing	3.671	22	20	2
non-performing	3	1	1	-
Novčani plasmani - ukupno	83.019	275	235	40
Performing	83.019	275	235	40
non-performing	-	-	-	-
Ostala finansijska imovina	3.869	2.458	2.461	(3)
Performing	1.424	17	20	(3)
non-performing	2.445	2.441	2.441	-
UKUPNO	388.428	72.293	66.302	5.991
Performing	285.083	7.885	5.541	2.344
non-performing	103.345	64.408	60.761	3.647

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.3 Promjene računovodstvenih politika (nastavak)

Svođenje knjigovodstvene vrijednosti imovine, obaveza i kapitala prema MRS 39 na stanja usklađena sa zahtjevima MSFI 9 na dan 1. januara 2018. godine može se prikazati kako slijedi:

MRS 39	31. decembar 2017.	Reklasifikacije	Ponovno mjerjenje	MSFI 9
IMOVINA				
Novac i novčani ekvivalenti	51.701	-	-	51.701
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	24.213	-	-	24.213
Plasmani kod banaka	37.011	-	(37)	36.974
Dati krediti i potraživanja po amortizovanom trošku	214.361	-	(5.456)	208.905
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	490	(490)	-	-
Dužnički instrumenti po FVOSD	-	490	-	490
Finansijska imovina koja se drži do dospijeća / imovina po AT	3.562	-	(2)	3.560
Ostala imovina i potraživanja, neto	2.599	-	-	2.599
Materijalna i nematerijalna imovina	29.680	-	-	29.680
UKUPNA IMOVINA	363.617	-	(5.495)	358.122
OBAVEZE				
Obaveze prema finansijskim institucijama	906	-	-	906
Obaveze prema Vladi FBiH	36.142	-	-	36.142
Obaveze za primljene depozite	265.081	-	-	265.081
Rezervisanja	2.269	-	496	2.765
Ostale obaveze	2.518	-	-	2.518
Ukupne obaveze	306.916	-	496	307.412
KAPITAL				
Dionički kapital	37.041	-	-	37.041
Dionička premija	4.629	-	-	4.629
Ostale rezerve	-	-	-	-
Regulatorne rezerve	1.476	-	-	1.476
Revalorizacione rezerve za nekretnine	6.996	-	-	6.996
Revalorizacione rezerve za ulaganja	35	-	-	35
Zadržana dobit	6.524	-	(5.991)	533
Ukupni kapital	56.701	-	(5.991)	50.710
UKUPNE OBAVEZE I KAPITAL	363.617	-	(5.495)	358.122

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

---

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI") koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde.

Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Banka biti sposobna realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

Osnova prezentiranja

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim za određene finansijske instrumente koji se mjere po fer vrijednostima na kraju svakog izvještajnog perioda.

Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što je vrijednost u upotrebi prema MRS 36.

Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na nivoe 1, 2 ili 3 na temelju stepena do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo 1 ulazni podaci su kotirane cijene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Banka / Banka može pristupiti na datum mjerenja; pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Banke. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosudbama u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima objavljene su u Napomeni 4.

Računovodstvene politike navedene u nastavku dosljedno su primjenjivane na sve periode prikazane u ovim finansijskim izvještajima.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

---

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspjeha za obračunski period na koji se odnosi metodom efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjene buduće novčane tokove finansijske imovine ili obaveze kroz očekivano trajanje finansijskog instrumenta (ili ako je prikladno kraći period) do njegove knjigovodstvene vrijednosti. Prihodi od kamata obračunavaju se na bruto knjigovodstveni iznos finansijskog instrumenta za Stage 1 i Stage 2, dok za Stage 3 Banka prihod od kamata obračunava na neto amortizirani iznos finansijskog instrumenta.

Za POCI imovinu, prihodi od kamata se obračunavaju primjenom prilagođene efektivne kamatne stope na neto amortizirani iznos.

Kalkulacija efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene transakcijske troškove, naknade i poene, koji su sastavni dio efektivne kamatne stope. Transakcijski troškovi uključuju sve inkrementalne troškove, koji nastaju direktno u vezi s izdavanjem ili sticanjem finansijske imovine ili finansijske obaveze.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Naknade i provizije sastoje se uglavnom od provizija u domaćem i inostranom platnom prometu, te naknada za odobrenje garancija i drugih kreditnih instrumenata Banke.

Provizije od platnog prometa priznaju se u periodu u kojem su usluge pružene.

Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u bilansu uspjeha jer uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Banke izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine procjenjuje se na svaki datum izvještajnog perioda i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela iznosa poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret glavnice, u kojem slučaju se i odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Banka namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvataju sredstva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine ("CBBH"), stanja na žiro računima kod drugih banaka i novac u blagajnama.

Novac i novčani ekvivalenti isključuju obaveznu minimalnu rezervu kod CBBH, budući da sredstva obavezne rezerve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obavezna minimalna rezerva kod CBBH je iznos koji su obavezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

Finansijski instrumenti

Inicijalno priznavanje i mjerenje

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Banka postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument, odnosno kada se odobrena novčana sredstva po kreditima klijentima prenesu na njihove račune ili novčana sredstva iz obaveza po depozitima prenesu na Banku.

Klasifikacija finansijskih instrumenata po početnom priznavanju zavise od ugovorenih uslova i poslovnog modela za upravljanje instrumentima. Finansijska imovina i obaveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti, izuzev onih koji se vrednuju po FVBU. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine, odnosno nastanku finansijske obaveze (izuzev finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijskih obaveza, pri početnom priznavanju. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha odmah se priznaju u bilansu uspjeha.

Do 1. januara 2018. godine Banka je klasificirala finansijsku imovinu u sljedeće kategorije: „kredit i potraživanja“, „po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha“, „imovina raspoloživa za prodaju“, „imovina držana do dospjeća“.

Finansijske obaveze, osim garancija i preuzetih obaveza, su mjerene po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

a) Finansijska imovina od 1. januara 2018. godine

Finansijska imovina po amortiziranom trošku

Od 1. januara 2018. godine, Banka mjeri finansijsku imovinu po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, ukoliko su ispunjena oba sljedeće navedena uvjeta:

- a) finansijsku imovinu se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijske imovine kako bi se naplatili ugovorni novčani tokovi i
- b) ugovornim uvjetima finansijske imovine nastaju na određeni datum novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamate na glavicu izvanredno (SPPI).

Ovi uvjeti su detaljnije obrazloženi u nastavku.

Procjena poslovnog modela

Poslovni model subjekta određen je na razini koja odražava kako se skupinama finansijske imovine upravlja zajedno kako bi se postigao određeni poslovni cilj. Poslovni model subjekta ne ovisi o namjerama rukovodstva u vezi sa pojedinačnim instrumentom. Prema tome, ovaj uvjet nije pristup klasifikacije instrument po instrument nego bi se trebao odrediti na višoj razini objedinjavanja. Međutim, pojedinačni subjekt može imati više od jednog poslovnog modela za upravljanje finansijskim instrumentima.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

a) Finansijska imovina od 1. januara 2018. godine (nastavak)

Procjena poslovnog modela (nastavak)

Poslovni model subjekta odnosi se na to kako subjekt upravlja svojom finansijskom imovinom kako bi prikupio novčane tokove. Drugim riječima, poslovni model subjekta određuje hoće li novčanim tokovima doći do naplate ugovornih novčanih tokova, prodaje finansijske imovine ili i jednog i drugog.

Prema tome, ova ocjena se izvodi na osnovi scenarija koje subjekt ne može realno očekivati da nastanu, kao što je tzv. 'najgori mogući' scenarij ili scenariji 'stresnih uslova'. Primjerice, ako subjekt očekuje da će prodati određeni portfelj finansijske imovine samo u slučaju scenarija 'stresnih uvjeta', taj scenarij ne bi utjecao na ocjenu subjekta o poslovnom modelu za tu imovinu ako subjekt razumno očekuje da se takav scenarij neće dogoditi. Ako novčani tokovi nisu ostvareni na način koji je različit od očekivanja subjekta na datum kada subjekt ocjenjuje poslovni model (primjerice, ako subjekt prodaje više ili manje finansijske imovine nego što je očekivao kada je klasificirao imovinu), zbog toga ne dolazi do pogreške prethodnog razdoblja u finansijskim izvještajima subjekta niti to mijenja klasifikaciju preostale finansijske imovine koja se drži u tom poslovnom modelu (tj. imovine koju je subjekt priznao u prethodnim periodima i još je drži) sve dok subjekt uzima u obzir sve važne podatke dostupne za vrijeme procjene poslovnog modela. Međutim kada subjekt ocjenjuje poslovni model za novostvorenu ili novokupljenu finansijsku imovinu, treba uzeti u obzir podatke o tome kako su ostvareni novčani tokovi u prošlosti, zajedno sa svim drugim važnim podacima.

SPPI Test

Sljedeći korak kojeg Banka vrši pri klasifikaciji finansijskih instrumenata jeste procjena ugovorenih uvjeta u smislu da li zadovoljavaju SPPI test. Za potrebe SPPI testa, definicije glavnice i kamate su navedene u nastavku:

- a) glavnica je fer vrijednost finansijske imovine pri početnom priznavanju.
- b) kamata se sastoji od naknade za vrijeme vremenske vrijednosti novca, za kreditni rizik povezana sa izvanrednim iznosom glavnice tokom određenog vremenskog perioda i drugim osnovnim rizicima i troškovima posudbe, kao i profitnom maržom.

Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD)

U skladu sa MSFI 9, Banka je prezentirala novu kategoriju dužničkih finansijskih instrumenata koje mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit kada su ispunjena sljedeća dva uvjeta:

- a) finansijsku imovinu se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj postignut naplatom ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine i
- (b) ugovornim uvjetima finansijske imovine nastaju na određeni datum novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamate na glavicu izvanredno.

Ovi instrumenti su prethodno bili klasificirani kao Finansijska imovina raspoloživa za prodaju.

FVOSD dužnički instrumenti se naknadno mjere po fer vrijednosti. Dobit ili gubitak po osnovu promjene fer vrijednosti instrumenta treba se priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti do prestanka priznavanja finansijske imovine ili njene reklasifikacije u druge kategorije finansijske imovine.

Prihodi od kamata nastavljaju se priznavati kroz bilans uspjeha prema istom modelu kao kod finansijske imovine mjerene po amortiziranom trošku.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

a) Finansijska imovina od 1. januara 2018. godine (nastavak)

Vlasnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD)

Pri početnom priznavanju, Banka može napraviti neopozivi izbor kako bi prikazala u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti naknadne promjene fer vrijednosti ulaganja u vlasnički instrument koji nije niti namijenjen za trgovinu niti nepredviđena naknada koju je priznao stjecatelj u poslovnom spajanju na koje se primjenjuje MSFI 3.

Dobici i gubici od mjerenja fer vrijednosti ovih instrumenata se nikada ne priznaju kroz bilans uspjeha. Prihodi od dividendi se priznaju u bilansu uspjeha, kada je pravo na primitke objavljeno. Vlasnički instrumenti po FVOSD nisu predmet procjene umanjena vrijednosti.

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (FVBU)

Finansijsku imovinu treba mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha osim ako nije mjereno po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti ostale sveobuhvatne dobiti. Međutim, Banka može napraviti neopozivi izbor pri početnom priznavanju za određena ulaganja u vlasničke instrumente koji bi se inače mjerili po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha kako bi prikazala naknade promjene fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka

Banka priznaje rezervisanja za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke od finansijske imovine koji se mjeri po amortiziranom trošku i fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, potraživanja za najmove, ugovornu imovinu ili obavezu za najam i ugovor o finansijskoj garanciji.

Banka je obavezna primjenjivati zahtjeve za umanjenje vrijednosti za priznavanje i mjerenje rezervisanja za finansijsku imovinu koje se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Međutim, rezervisanja za umanjenje vrijednosti trebaju se priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i ne smiju smanjiti knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine u izvještaju o finansijskom položaju.

Na svaki izvještajni datum, Banka je obavezna mjeriti rezervisanja za umanjenje vrijednosti za finansijski instrument u iznosu koji je jednak trajanju očekivanih kreditnih gubitaka ako se kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno povećao od početnog priznavanja.

Očekivani kreditni gubici tokom vijeka trajanja (LTECL) su kreditni gubici koji nastaju iz svih mogućih neispunjenja obaveza tokom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta.

Očekivani kreditni gubici u 12-mjesečnom periodu (12m ECL) su dio očekivanih kreditnih gubitaka tokom vijeka trajanja koji predstavljaju očekivane kreditne gubitke koji nastaju iz neispunjenja obaveza povezanih s finansijskim instrumentima koji su mogući unutar 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Finansijska imovina se prestaje priznavati kada su prava na primitke novčanih tokova istekla. Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu i ukoliko se radi o prijenosima finansijske imovine koji zadovoljavaju definiciju prestanka priznavanja:

- Banka je prenijela ugovorna prava na primitke novčanih tokova od finansijske imovine
- Banka zadržava ugovorna prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine, ali pretpostavlja ugovornu obavezu plaćanja novčanih tokova jednom ili više primatelja.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

a) Finansijska imovina od 1. januara 2018. godine (nastavak)

Kada Banka prenosi finansijsku imovinu, dužna je procijeniti obim do kojeg zadržava rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom. U ovom slučaju:

- ako Banka prenosi suštinski sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom, dužna je prestati priznavati finansijsku imovinu i priznati odvojeno kao imovinu ili obaveze sva prava i obaveze koje su nastale ili zadržane transferom.

- ako Banka zadržava suštinski sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom, dužna je nastaviti priznavati finansijsku imovinu

- ako Banka niti prenosi niti zadržava suštinski sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom, dužna je odrediti je li zadržala kontrolu nad finansijskom imovinom. U ovom slučaju:

(i) ako Banka nije zadržala kontrolu, dužna je prestati priznavati finansijsku imovinu i priznati odvojeno kao imovinu ili obaveze svaka prava i obaveze koje nastaju ili su zadržane transferom.

(ii) ako je Banka zadržala kontrolu, dužna je nastaviti priznavati finansijsku imovinu u iznosu svog nastavka sudjelovanja u finansijskoj imovini.

b) Finansijska imovina do 1. januara 2018. godine

Finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja imovine definirana ugovorenim datumom isporuke finansijske imovine u rokovima utvrđenima u skladu konvencijama na predmetnom tržištu.

Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: "po fer vrijednost kroz bilans uspjeha", "koja se drži do dospijeca", "raspoloživa za prodaju" i "kredit i potraživanja".

Klasifikacija finansijske imovine ovisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog prepoznavanja.

Metod efektivne kamatne stope

Metod efektivne kamatne stope je metod izračuna amortiziranog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja ili primitke (uključujući sve naknade za plaćene i primljene stavke koje čine integralni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcije i ostalih premija ili popusta) kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Do 1. januara 2018. godine, finansijski instrumenti koji su "u posjedu do dospijeca", "raspoloživi za prodaju" i "kredit i potraživanja" priznavali su prihod na temelju efektivne kamatne stope.

Kredit i potraživanja

Kredit i ostala potraživanja s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao "kredit i potraživanja". Isti nastaju kad Banka daje novac dužniku bez namjere istovremene prodaje tih potraživanja ili prodaje u bliskoj budućnosti.

Kredit i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti uvećani za inkrementalne troškove. Nakon početnog priznavanja, kredit i potraživanja se vrednuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjeni za eventualno umanjenje vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim za kratkoročna potraživanja kada bi priznavanje kamate bilo nematerijalno.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

b) Finansijska imovina do 1. januara 2018. godine (nastavak)

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Banka imovinu klasificira kao finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, kada se imovina drži kao "namijenjena za trgovanje" ili je određena kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska imovina je klasifikovana kao "namijenjena za trgovanje" ako:

- je nabavljena s ciljem prodaje u bliskoj budućnosti; ili
- je dio identifikovanog portfolija finansijskih instrumenata koje banka drži zajedno, i koji se ponaša po šablonu kratkoročne zarade.

Finansijska imovina priznata kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti prikazuje se prema fer vrijednosti, sa rezultatnom dobiti ili gubitkom prikazanom u bilansu uspjeha. Neto dobit ili gubitak priznat u bilansu uspjeha treba da sadrži bilo kakvu dividendu ili kamatu koja se odnosi na ta sredstva. Fer vrijednost je određena na način opisan u Napomeni 33.

Finansijska imovina koja se drži do dospijeca

Finansijska imovina koja se drži do dospijeca obuhvata finansijske instrumente s fiksnim ili unaprijed određenim otplatnim planom i fiksnim dospijecom za koju Banka ima namjeru i mogućnost da tu imovinu drži do stvarnog dospijeca. Imovina koja se drži do dospijeca se prvobitno priznaje amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope minus umanjenja sa prihodima koji se priznaju na bazi efektivnog prinosa.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Određene dionice i vrijednosni papiri s mogućnošću otkupa koje drži Banka klasifikuju se kao "raspoloživa za prodaju" i vode po fer vrijednosti. Fer vrijednost se određuje na način spomenut u Napomeni 33. Dobit i gubitak koji nastaju zbog promjena u fer vrijednosti se priznaju direktno kao kapital, tj. revalorizacione rezerve sa izuzetkom gubitaka po umanjenju vrijednosti, kamata obračunatih po metodu efektivne kamatne stope, i dobiti i gubitaka po osnovu kursnih razlika na monetarnim sredstvima, koji se priznaju kao direktna dobit ili gubitak.

U slučaju otpisa sredstva ili kad je sredstvo pretrpjelo umanjenje vrijednosti, kumulativna dobit ili gubitak koja je prethodno bila priznata kao revalorizaciona rezerva se uključuje u bilans uspjeha perioda.

Dividende po vlasničkim instrumentima klasifikovanim kao "raspoloživi za prodaju" se priznaju kao dobit ili gubitak kada Banka uspostavi pravo da primi dividendu.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Finansijska imovina, osim finansijske imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, se evaluira sa ciljem identifikacije indikatora umanjenja vrijednosti na svaki datum izvještajnog perioda. Finansijska imovina je pretrpjela umanjenje vrijednosti tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Za sva ostalu finansijsku imovinu objektivni dokaz umanjenja može uključiti:

- značajnu finansijske teškoće strane pod ugovorom; ili
- kašnjenje ili propust u plaćanju kamata ili glavnice; ili
- kada postane vjerovatno da će dužnik otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

b) Finansijska imovina do 1. januara 2018. godine (nastavak)

Pojedinačno značajna finansijska imovina provjerava se zbog umanjenja vrijednosti na pojedinačnoj osnovi. Preostala finansijska imovina provjerava se na grupnoj osnovi. Pojedinačno značajna finansijska imovina za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti uključuje se u osnovicu za provjeru umanjenja vrijednosti na grupnoj osnovi. U svrhu grupne procjene umanjenja vrijednosti, finansijska imovina grupiše se na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika.

Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijske imovine.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine po amortizovanom trošku se umanjuje upotrebom konta ispravke vrijednosti. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se preko konta ispravke vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa se knjiže na teret konta ispravke vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti konta ispravke vrijednosti se priznaju u bilansu uspjeha.

Sa izuzetkom vlasničkih instrumenta "raspoloživih za prodaju", ako se u sljedećem periodu iznos gubitka od umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati sa događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se ispravlja kroz izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u mjeri koja neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizirani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti priznato.

U vezi sa vlasničkim instrumentima "raspoloživim za prodaju", svako sljedeće povećanje u fer vrijednosti nakon priznavanja gubitaka od umanjenja se priznaje direktno u kapital.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Banka ne prenese i zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva, i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Banka nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

c) Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti izdati od Banke

Klasifikacija kao finansijska obaveza ili kapital

Dužnički ili vlasnički instrumenti su klasifikovani ili kao finansijske obaveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornog angažmana.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je bilo koji ugovor koji dokazuje pravo na preostali iznos udjela u imovini subjekta nakon odbijanja svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti koje je Banka izdala knjiže se u iznosu primljenih sredstava, umanjenih za troškove izdavanja.

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji su inicijalno mjerene po fer vrijednosti i naknadno su mjerene po većem od:

- iznosa obaveze u ugovoru, kako je utvrđeno u skladu sa MRS 37 "Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina"; ili
- iznosa inicijalno priznatog i, gdje je to odgovarajuće, umanjenog za kumulativnu amortizaciju priznatu u skladu sa politikama priznavanja prihoda koji su gore utvrđeni.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze su klasifikovane kao finansijske obaveze "iskazane po fer-vrijednosti kroz bilans uspjeha" ili kao "ostale finansijske obaveze".

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze prema bankama, klijentima i subordinirani dug, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove.

Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivani period trajanja finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Banka prestaje priznavati finansijsku obavezu onda, i samo onda, kada su obaveze Banke otpuštene, otkazane ili ističu.

Nekretnine i oprema

Nekretnine su u bilansu stanja iskazane po revalorizovanoj vrijednosti, koja predstavlja fer vrijednost na dan revalorizacije, umanjenoj za naknadnu ispravku vrijednosti i naknadne akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Revalorizacija se vrši u određenim vremenskim razmacima s ciljem da se knjigovodstvena vrijednost materijalno ne razlikuje od one vrijednosti koja bi bila utvrđena korištenjem fer vrijednosti na kraju izvještajnog perioda.

Revalorizacioni višak proistekao iz revalorizacije nekretnine priznaje se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim za iznos revalorizacionog gubitka na istoj nekretnini priznatog u bilansu uspjeha u prethodnom periodu, u kojem slučaju se priznaje dobit u bilansu uspjeha u visini prethodno priznatog gubitka. Smanjenje knjigovodstvene vrijednosti proisteklo iz revalorizacije nekretnine priznaje se u visini prekoračenja iznosa pozitivnih revalorizacionih rezervi, ukoliko ga ima, a vezano za prethodne revalorizacije iste nekretnine.

Oprema se početno iskazuje po trošku nabavke umanjenoj za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti, ako postoje. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

Imovina u izgradnji, koja se gradi u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazana je po trošku nabavke umanjenoj za eventualne gubitke od umanjenja. Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade, te, za kvalificirana sredstva, troškove pozajmljivanja kapitalizirane u skladu sa računovodstvenom politikom Banke. Takva imovina se reklasifikuje na odgovarajuće kategorije nekretnina i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva. Procijenjene stope amortizacije bile su kao što slijedi:

	2018.	2017.
Građevinski objekti	1,3% - 1,74%	1,3% - 1,74%
Računari	33,3%	33,3%
Vozila	15%	15%
Namještaj i druga uredska oprema	15%	15%

Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja dugotrajne materijalne imovine iskazuju se u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Umanjenja

Na svaki datum izvještajnog perioda Banka preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka usljed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstava da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budućni novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revalorizovanom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvršena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu usljed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenog vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje usljed revalorizacije.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe korištenjem amortizacijske stope od 33% godišnje.

Troškovi naknada za zaposlene

U ime svojih zaposlenika, Banka plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plata, koji su obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Banka plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine, na federalnom i kantonalnom nivou.

Nadalje, topli obrok, prevoz na i sa posla i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u konvertibilne marke po službenom kursu CBBH na datum transakcije, koji odgovara tržišnom kursu. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na dan bilansa primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici proizašli iz promjena u kursovima valuta uključuju se u bilans uspjeha.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Preračunavanje stranih valuta (nastavak)

Banka vrednuje imovinu i obaveze po srednjem kursu CBBH na datum izvještajnog perioda, a koji je približan tržišnim kursovima. Kursevi valuta određeni od strane CBBH koji su korišteni u izradi bilansa stanja Banke na dan izvještavanja su sljedeći:

31. decembar 2018.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,707552 KM	1 CHF = 1,742077 KM
31. decembar 2017.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,630810 KM	1 CHF = 1,671364 KM

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju ako Banka trenutno ima pravnu ili izvedenu obvezu kao posljedicu događaja iz prošlog perioda, ako postoji vjerovatnoća da će Banka morati podmiriti navedenu obvezu i ako pouzdano može biti određen iznos te obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak nabavke toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju.

Svi drugi troškovi pozajmljivanja terete bilans uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Kapital i rezerve

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvata uplaćene redovne i prioritetne dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

Regulatorne rezerve za kreditne gubitke

Regulatorne rezerve za kreditne gubitke priznaju se u skladu sa propisima FBA. Regulatorne rezerve za kreditne gubitke nisu raspodjeljive.

Revalorizacione rezerve za nekretnine

Revalorizacione rezerve za nekretnine obuhvataju kumulativne učinke povećanja knjigovodstvene vrijednosti nekretnine koje proizlaze iz revalorizacije istih.

Revalorizacione rezerve za ulaganja

Revalorizacione rezerve za ulaganja uključuju promjene u fer vrijednosti finansijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Zarada po dionici

Banka objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici. Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda namijenjenih redovnim dioničarima Banke ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda. Tokom 2018. i 2017. godine nije bilo efekata razrjeđivanja.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

U primjeni računovodstvenih politika Banke, koje su objašnjene u Napomeni 3., Uprava je obavezna da prosudi, procjeni i pretpostavi knjigovodstvenu vrijednost imovine i obaveza koje se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i povezane pretpostavke se temelje na ranijem iskustvu i ostalim faktorima koji su uzeti u obzir kao relevantni. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i temeljne pretpostavke se stalno revidiraju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Ključne pretpostavke vezane za budućnost i ostale ključne izvore procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koje nose značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u okviru naredne finansijske godine su slijedeće.

Vijek trajanja nekretnina i opreme

Kao što je objašnjeno u Napomeni 3., Banka preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda. Banka je u 2017. godini donijela Odluku o promjeni stopa amortizacije, a u slučaju da su ostale iste stope, dobit Banke bi bila veća za 62 hiljade KM.

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja

Kao što je opisano u Napomeni 3., Banka ocjenjuje pokazatelje umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i njihov uticaj na procijenjene buduće tokove iz kredita i potraživanja.

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i rezervisanja za izvanbilansnu izloženost

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih komitenata. Potreba za umanjenjem vrijednosti bilansne i izvanbilansne izloženosti Banke kreditnom riziku, procjenjuje se mjesečno. Gubici od umanjenja vrijednosti uglavnom se priznaju u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost kredita pravnim osobama i građanima, te kao rezervisanja za obaveze i troškove koje proizilaze iz izvanbilansne izloženosti komitentima, uglavnom u vidu neiskorištenih okvirnih kredita i garancija. Umanjenja vrijednosti se također razmatraju za kreditnu izloženost bankama te za ostalu imovinu koja se ne vodi po fer vrijednosti te gdje primarni rizik umanjenja nije kreditni rizik.

Vezano za finansijsku imovinu koja se vodi po amortizovanom trošku, Banka najprije procjenjuje postoji li objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti zasebno za imovinu koja je pojedinačno značajna i grupno za imovinu koja nije pojedinačno značajna.

Kod procjene kolektivnog umanjenja vrijednosti, razmatraju se sljedeće opšte smjernice:

- budući novčani tokovi za homogeni segment/grupu proizvoda se procjenjuju na osnovu iskustva o vjerovatnoći nastanka gubitka za imovinu sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika;
- kriteriji za procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika i mjerenja gubitaka na LTECL osnovi;
- informacije o stopama očekivanog kreditnog gubitka se primjenjuju konzistentno na definisane homogene segmente/grupe;
- iskustvo o očekivanom kreditnom gubitku se prilagođava na temelju trenutnih podataka koje se mogu promatrati tako da je konzistentno s tekućim uslovima;
- metodologija i pretpostavke korištene za procjenu budućih novčanih tokova se redovito revidiraju, i po potrebi ažuriraju.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI (NASTAVAK)

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja (nastavak)

Kao što je objašnjeno u nastavku, Banka također izračunava rezervisanja u skladu sa propisima FBA, uz procjenu umanjenja vrijednosti u skladu sa MSFI. Rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA, Banka ne priznaje u svojim knjigama, nego one čine osnovu za izračun adekvatnosti kapitala, a u prethodnim godinama i osnovu za alokaciju u neraspodjeljive rezerve unutar kapitala i rezervi.

Na dan 29. marta 2018. godine, Nadzorni odbor Banke je donio Odluku o usvajanju Interne metodologije umanjenja vrijednosti prema MSFI 9 sa datumom primjene od 1. januara 2018. godine.

Regulatorna rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA

Za potrebe ocjene adekvatnosti kapitala i priznavanja rezervi za kreditne gubitke formirane iz dobiti u kapitalu i rezervama, u skladu sa lokalnim propisima i relevantnim propisima FBA, Banka također računa i rezervisanja u skladu sa tim propisima. Relevantni plasmani klasifikuju se u odgovarajuće grupe za potrebe FBA u skladu sa navedenim propisima ovisno o danima kašnjenja, finansijskom položaju dužnika i instrumentima osiguranja te rezervišu u skladu sa propisanim postocima rezervisanja.

Rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA uključuju i specifična i opšta rezervisanja. Opšta rezervisanja se ponovo uključuju kao Tier 2 kapital u izračun adekvatnosti kapitala u skladu sa propisima FBA.

Fer vrijednost derivativa i ostalih finansijskih instrumenata

Kao što je objašnjeno u Napomeni 33., Uprava koristi svoju prosudbu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primijenjene su uobičajene tehnike vrednovanja koje koriste stručnjaci na tržištu. Finansijski instrumenti su vrednovani koristeći analizu diskontovanog novčanog toka koja se temelji na potkrijepljenim pretpostavkama, gdje je to moguće, sa vidljivim tržišnim cijenama ili stopama. Procjena fer vrijednosti dionica koje ne kotiraju na tržištu kapitala uključuje neke pretpostavke koje nisu podržane od strane vidljivih tržišnih cijena ili stopa.

5. PRIHODI OD KAMATA

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Kamate na kredite odobrene pravnim licima	7.726	8.817
Kamate na kredite odobrene stanovništvu	2.896	2.157
Finansijska imovina po amortiziranom trošku (Napomena 21.)	114	108
Kamate na plasmane kod drugih banaka	3	4
Ostale kamate	22	33
	<u>10.761</u>	<u>11.119</u>

6. RASHODI OD KAMATA

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Kamate na depozite stanovništva	1.166	1.520
Kamate na depozite pravnih lica	1.128	1.075
Kamata na sredstva Vlade FBiH	673	722
Kamate na kredite od finansijskih institucija	-	63
Ostalo	260	225
	<u>3.227</u>	<u>3.605</u>

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Naknade po platnom prometu	4.694	4.515
Komisioni poslovi (zatezna kamata Malezijskog fonda)	1.431	-
Naknade od konverzije	615	547
Naknade po vanbilansnim poslovima	317	446
Komisioni poslovi	261	91
Ostali prihodi od naknada i provizija	465	614
	<u>7.783</u>	<u>6.213</u>

8. OSTALI DOBICI / (GUBICI), NETO

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Dobici od otuđenja stalnih sredstava	683	198
Kursne razlike, neto	73	(118)
Ostali prihodi	10	9
	<u>766</u>	<u>89</u>

9. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Prihodi od zakupa	374	411
Odloženi prihodi	76	75
Prihodi od naplate potraživanja iz stečajne mase (Jugobanka a.d. Beograd)	-	1.125
Prihodi po osnovu diskonta obaveza (prijevremena otplata)	-	584
Ostalo	355	306
	<u>805</u>	<u>2.501</u>

10. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Neto plate	2.584	2.375
Porezi i doprinosi	2.058	1.856
Naknada za topli obrok i prevoz	391	349
Ostalo	345	295
	<u>5.378</u>	<u>4.875</u>

Prosječan broj zaposlenih u Banci na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine bio je 160, odnosno 149.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

11. OSTALI ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Troškovi usluga	1.581	1.429
Članarine	566	507
Održavanje	421	401
Reklama i reprezentacija	409	414
Troškovi energije	354	393
Telekomunikacije	284	277
Porezi i doprinosi	271	214
Troškovi materijala	144	230
Naknade članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju	105	105
Osiguranje	73	85
Ostalo	706	614
	<u>4.914</u>	<u>4.669</u>

12. UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVISANJA

	Napomena	2018.				2017.
		Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno	
Novac i novčani ekvivalenti	15	871	-	-	871	-
Plasmani kod drugih banaka	17	(276)	-	-	(276)	112
Kreditni datumi klijentima	18	6	(1.531)	1.923	398	4.435
Finansijska imovina po FVOSD	20	5	-	-	5	-
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	21	27	-	-	27	18
Ostala imovina	22	38	-	-	38	(18)
Potencijalne i preuzete obaveze	27	(2)	(62)	119	55	(279)
		<u>669</u>	<u>(1.593)</u>	<u>2.042</u>	<u>1.118</u>	<u>4.268</u>

13. POREZ NA DOBIT

Ukupni porez na dobit priznat u bilansu uspjeha može biti predstavljen kako slijedi:

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Tekući porez na dobit	60	187
Odgođeni porez	-	-
	<u>60</u>	<u>187</u>

Usklađenje oporezive dobiti iskazane u poreskom bilansu sa računovodstvenom dobiti može se prikazati kako slijedi:

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Dobit prije poreza na dobit	3.568	539
Porez na dobit, po zakonskoj stopi od 10%	357	54
Efektivi porezno nepriznatih rashoda	612	133
Kapitalni gubici (prva primjena MSFI 9)	(365)	-
Tekući porez na dobit	60	187
Efektivna porezna stopa	1,68%	34,69%

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. ZARADA PO DIONICI

	2018.	2017.
Neto rezultat	3.508	352
Ponderisani prosjek broja dionica za izračunavanja osnovne zarade po dionici	<u>259.802</u>	<u>221.784</u>
Osnovna zarada po dionici (u KM)	<u>13,51</u>	<u>1,59</u>

15. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. decembar 2018.				31. decembar 2017.
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno	
Sredstva na tekućem računu kod CBBH	157.464	-	-	157.464	45.258
Novac u blagajni – domaća valuta	3.330	-	-	3.330	2.708
Novac u blagajni – strane valute	2.458	-	-	2.458	2.428
Novac u bankomatima	1.613	-	-	1.613	1.307
Umanjenje vrijednosti zasnovano na grupnoj procjeni	(871)	-	-	(871)	-
	<u>163.994</u>	-	-	<u>163.994</u>	<u>51.701</u>

Promjene u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ispravkama vrijednosti u 2018. godini prikazane su u nastavku:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2018.	51.701	-	-	51.701
Novonastala imovina	112.877	-	-	112.877
Transfer u Stage 1	-	-	-	-
Transfer u Stage 2	-	-	-	-
Transfer u Stage 3	-	-	-	-
Kursne razlike	287	-	-	287
Stanje 31. decembra 2018.	<u>164.865</u>	-	-	<u>164.865</u>
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Ispravke vrijednosti na dan 1. januara 2018.	-	-	-	-
Novonastala imovina	871	-	-	871
Transfer u Stage 1	-	-	-	-
Transfer u Stage 2	-	-	-	-
Transfer u Stage 3	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2018.	<u>871</u>	-	-	<u>871</u>

Novac i novčani ekvivalenti se očekuju da budu vraćeni u roku od 12 mjeseci nakon datuma izvještajnog perioda.

16. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE BOSNE I HERCEGOVINE

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Obavezna rezerva kod CBBH	<u>32.928</u>	<u>24.213</u>
	<u>32.928</u>	<u>24.213</u>

Novim Zakonom o bankama FBiH koji je stupio na snagu u aprilu 2017. godine banke više nisu u obavezi izdvajati posebnu rezervu po članu 42.a.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE BOSNE I HERCEGOVINE (NASTAVAK)

Upravno vijeće CBBH donijelo je Odluku o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi i utvrđivanju naknade CBBH bankama („Sluzbeni glasnik BiH“, br. 30/16).

Ovom odlukom, osnovicu za obračun obavezne rezerve čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira na to u kojoj su valuti iskazani. Odlukom se utvrđuje jedinstvena stopa obavezne rezerve od 10% koju CBBiH primjenjuje na osnovicu za obračun obavezne rezerve.

Odlukom je, također, utvrđeno da CBBH na iznos sredstava obavezne rezerve ne obračunava naknadu. Na iznos sredstava iznad obavezne rezerve, CBBH obračunava naknadu po stopi koja je jednaka 50% stope koju primjenjuje Evropska centralna banka (ECB) na depozite komercijalnih banaka.

17. PLASMANI KOD BANAKA

	<u>31. decembar 2018.</u>	<u>31. decembar 2017.</u>
<i>Depoziti po viđenju u stranim valutama:</i>		
Raiffeisen Zentral Bank International AG Viena	6.313	13.264
Unicredit Bank Austria Vienna	5.366	7.686
Zagrebačka banka d.d. Zagreb	5.208	3.779
Unicredit Spa Milano, Italy	2.696	3.719
Nordea Bank AB Stockholm Sweden	116	194
Vipa d.d. Ljubljana	-	7.986
Commonwealth Bank of Australia-Sydney	-	14
	<u>19.699</u>	<u>36.642</u>
<i>Depoziti po viđenju u domaćoj valuti:</i>		
Bobar Banka a.d. Bijeljina	2.000	2.000
Sparkasse bank d.d. BH	210	176
	<u>2.210</u>	<u>2.176</u>
<i>Oročeni depoziti u stranim valutama:</i>		
Union bank of Swizerland	410	407
	<u>410</u>	<u>407</u>
<i>Oročeni depozit u domaćoj valuti:</i>	25	25
Sparkasse bank d.d. BH	<u>25</u>	<u>25</u>
<i>Ukupni plasmani prije ispravke za umanjenje vrijednosti</i>	22.344	39.250
Manje: Umanjenje vrijednosti		
Bobar banka a.d. Bijeljina	(2.000)	(2.000)
VIPA d.d. Ljubljana, Slovenija	-	(160)
Zagrebačka banka d.d., Hrvatska	(6)	(75)
Sparkasse bank dd BiH	(1)	(4)
Unicredit Bank Austri Vienna	(2)	-
Raiffeisen Zentral Bank International AG Viena	(1)	-
Unicredit Spa Milano, Italy	(1)	-
	<u>(2.011)</u>	<u>(2.239)</u>
	<u>20.333</u>	<u>37.011</u>

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

17. PLASMANI KOD BANAKA (NASTAVAK)

	<u>31. decembar 2018.</u>	<u>31. decembar 2017.</u>
Dospijeće:		
u periodu do 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	21.934	38.843
u periodu preko 12 mjeseci	410	407
Manje: umanjenje vrijednosti	<u>(2.011)</u>	<u>(2.239)</u>
	<u>20.333</u>	<u>37.011</u>

Godišnje kamatne stope za naknade na plasmane u stranim valutama mogu se prikazati kako slijedi:

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	% godišnje	% godišnje
Plasmani EUR	(0,50) do (0,01)	(0,50) do (0,10)
Plasmani USD	0 do (0,01)	-
Plasmani KWD	-	-
Plasmani SEK	-	(0,01) do (0,50)
Plasmani CHF	(0,50) do (0,01)	(0,01) do (0,55)
Plasmani NOK	(0,50)	-

Ispravke vrijednosti na dan 1. januara 2018.

	<u>Stage 1</u>	<u>Stage 2</u>	<u>Stage 3</u>	<u>Ukupno</u>
Prestanak priznavanja ili naplata imovine	276	-	2.000	2.276
Kursne razlike	(276)	-	-	(276)
Transfer u Stage 1	11	-	-	11
Transfer u Stage 2	-	-	-	-
Transfer u Stage 3	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2018.	<u>11</u>	<u>-</u>	<u>2.000</u>	<u>2.011</u>

18. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA

	<u>31. decembar 2018.</u>	<u>31. decembar 2017.</u>
Kratkoročni krediti:		
Pravna lica	56.056	63.943
Fizička lica	3.176	1.477
Tekuće dospijeće dugoročnih kredita	73.409	86.946
	<u>132.641</u>	<u>152.366</u>
Dugoročni krediti:		
Pravna lica	154.230	171.586
Fizička lica	63.391	41.632
Tekuće dospijeće dugoročnih kredita	<u>(73.409)</u>	<u>(86.946)</u>
	<u>144.212</u>	<u>126.272</u>
Ukupno krediti prije umanjenja vrijednosti	<u>276.853</u>	<u>278.638</u>
Manje: Dugoročno obračunati prihodi	(1.101)	(1.177)
Manje: Umanjenje vrijednosti zasnovano na individualnoj procjeni	(38.760)	(55.312)
Manje: Umanjenje vrijednosti zasnovano na grupnoj procjeni	<u>(8.600)</u>	<u>(7.788)</u>
	<u>228.392</u>	<u>214.361</u>

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Banka odobrava kako kratkoročne tako i dugoročne kredite. Većina kratkoročnih kredita odobrena je komitentima za obrtna sredstva. Dugoročni krediti su uglavnom odobreni pravnim osobama za različite investicijske aktivnosti, kao i za obrtna sredstva.

Dugoročni obračunati prihod

Banka je potpisala ugovore sa bivšom Privrednom bankom Sarajevo d.d. Sarajevo i Ministarstvom finansija FBiH o kupovini kreditnih potraživanja. Popust koji predstavlja razliku između nominalne vrijednosti portfolia i nabavne cijene priznaje se kao prihod od kamata po dospijeću, na temelju individualne otplate pojedinačnih kredita.

	<u>31. decembar 2018.</u>	<u>31. decembar 2017.</u>
Ministarstvo finansija FBiH	907	962
Bivša privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo (otkupljeni krediti)	194	215
	<u>1.101</u>	<u>1.177</u>

U nastavku slijedi pregled kredita datih komitentima prema segmentima i po nivoima kreditnog rizika na dan 31. decembra 2018. godine:

	<u>Stage 1</u>	<u>Stage 2</u>	<u>Stage 3</u>		
	<u>Grupno ocijenjeni</u>	<u>Grupno ocijenjeni</u>	<u>Indivudalno ocijenjeni</u>	<u>Grupno ocijenjeni</u>	<u>Ukupno</u>
Kreditni fizičkim licima					
Stambeni krediti	10.392	132	647	170	11.341
Ostali krediti građanima	50.456	1.279	1.417	2.074	55.226
	<u>60.848</u>	<u>1.411</u>	<u>2.064</u>	<u>2.244</u>	<u>66.567</u>
Kreditni pravnim licima					
Javna preduzeća	1.691	12	-	-	1.703
Privatna preduzeća	115.080	25.032	67.543	928	208.583
	<u>116.771</u>	<u>25.044</u>	<u>67.543</u>	<u>928</u>	<u>210.286</u>
	177.619	26.455	69.607	3.172	276.853
Manje: Ispravke vrijednosti	(2.699)	(2.907)	(38.760)	(2.994)	(47.360)
Manje: Dugoročno obračunati prihodi	(1.101)	-	-	-	(1.101)
	<u>173.819</u>	<u>23.548</u>	<u>30.847</u>	<u>178</u>	<u>228.392</u>

Promjene u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ispravkama vrijednosti za date kredite u 2018. godini prikazane su u nastavku:

	<u>Stage 1</u>	<u>Stage 2</u>	<u>Stage 3</u>	<u>Ukupno</u>
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2018.	142.114	37.388	99.136	278.638
Novonastala imovina	94.488	7.410	8.541	110.438
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	(62.233)	(12.215)	(16.201)	(90.649)
Transfer u Stage 1	-	(3.869)	672	(3.197)
Transfer u Stage 2	3.869	-	2.205	6.074
Transfer u Stage 3	(672)	(2.205)	-	(2.877)
Otpisi	-	-	(21.575)	(21.575)
Stanje 31. decembra 2018.	<u>177.566</u>	<u>26.509</u>	<u>72.778</u>	<u>276.853</u>

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Ispravke vrijednosti na dan 1. januara 2018.	2.693	4.437	61.404	68.534
Novonastala imovina	1.598	638	2.327	4.563
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	(956)	(1.143)	(3.631)	(5.730)
Smanjenje rezervisanja uslijed promjena u risk parametrima	(2.568)	(372)	(2.390)	(5.330)
Povaćanje rezervisanja uslijed promjena u risk parametrima	309	1.077	5.509	6.895
Transfer u Stage 1	-	(1.542)	(81)	(1.623)
Transfer u Stage 2	1.542	-	189	1.731
Transfer u Stage 3	81	(189)	-	(108)
Otpisi	-	-	(21.572)	(21.572)
Stanje 31. decembra 2018.	2.699	2.906	41.755	47.360

Promjene na umanjenju vrijednosti u toku 2017. godine mogu se prikazati kako slijedi:

	2017.
Stanje na početku godine	59.037
Povećanje, neto (Napomena 12.)	4.435
Stečena imovina	(8)
Kursne razlike	(364)
Stanje na kraju godine	63.100

Ponderisana prosječna kamatna stopa sažeto je prikazana kako slijedi:

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Pravna lica	4,10% - 8,02%	2,10% - 12,00%
Fizička lica	3,08% - 12,87%	2,85% - 13,99%

Pregled prosječnih parametara korištenih za izračun ispravki vrijednosti može se prikazati kako slijedi:

31. decembar 2018.	Prosječni PD%		Prosječni LGD%	
	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2
Pravna lica	0,140	0,137	0,588	0,588
Fizička lica	0,007	0,004	0,540	0,540

Analiza bruto kredita prije rezervisanja za umanjenja po privrednim granama:

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Poljoprivreda, šumarstvo, rudarstvo i industrija	76.534	79.764
Stanovništvo	66.524	43.092
Trgovina	48.710	66.556
Građevinarstvo	47.421	20.700
Usluge, finansije, sport i turizam	23.471	20.146
Transport i komunikacije	3.081	4.803
Administrative i druge javne ustanove	1.872	863
Ostalo	8.075	40.744
Kamata	1.165	1.970
	276.853	278.638

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Reprogrami i restrukturiranja

Mjere restrukturiranja uključuju "ustupak" dužniku koji je posljedica pogoršanja ekonomskog i finansijskog položaja klijenta i nemogućnosti otplaćivanja duga pod prvobitno dogovorenim uslovima. "Ustupak" mogu biti promijenjeni uslovi prvobitnog ugovora (aneks) ili novi ugovor (refinansiranje). Restrukturiranje obaveza ima za cilj da se klijentu omogući otplata obaveza u skladu sa njegovim realnim mogućnostima, uz obezbjeđenje efikasnije i sigurnije naplate potraživanja Banke. U tom smislu Restrukturiranje obaveza predstavlja izmjenu uslova ugovorenih prilikom odobravanja kredita (npr. produženje rokova otplate, smanjenje kamatne stope i sl.). Odluku o restrukturiranju obaveza klijenta donosi nadležni organ Banke. Restrukturirane izloženosti mogu da budu identifikovane i u nenaplativom i u naplativom dijelu portfolija.

31. decembar 2018.	Broj ponovno ugovorenih kredita	Bruto kreditna izloženost	Stage 1	Stage 2	Stage 3
Pravna lica	66	33.014	6.734	863	25.417
Fizička lica	1	1	1	-	-
	67	33.015	6.735	863	25.417

Sindicirani krediti

Banka je u toku 2018. godine odobrila klijentima 3 sindicirana kredita zajedno sa ASA Bankom d.d. Sarajevo. Po ovom osnovu učešće ASA Banke d.d. na dan 31. decembra 2018. godine bilo je u iznosu od 1.678 hiljada KM. Banka snosi rizik samo za svoje učešće u sindikaciji.

19. FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

Finansijsku imovinu koju je prema MRS 39 klasifikovala kao raspoloživu za prodaju (dužnički i vlasnički vrijednosni papiri), Banka od 1. januara 2018. godine prema MSFI 9 klasifikuje kao finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
<i>Vlasnički vrijednosni papiri:</i>		
JUBMES Banka a.d. Beograd, Srbija	-	97
Registar vrijednosnih papira FBiH d.d.	-	59
Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo	-	32
Bamcard d.d. Sarajevo	-	3
	-	191
<i>Dužnički vrijednosni papiri:</i>		
Obveznice Vlade Federacije BiH	-	302
	-	302
Umanjenje vrijednosti, neto:		(3)
	-	490

Kretanja fer vrijednosti ove imovine bila su kako slijedi:

	2018.	2017.
Stanje na početku godine	490	438
Reklasifikacija na finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz OSD	(490)	-
Nerealizovana dobit od usklađivanja fer vrijednosti	-	39
Rast obveznica po diskontu	-	9
Kursne razlike	-	4
Stanje na kraju godine	-	490

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

20. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSD

	<u>31. decembar 2018.</u>	<u>31. decembar 2017.</u>
Dužnički vrijednosni papiri:		
Obveznice Vlade Federacije FBiH	306	-
	306	-
Vlasnički vrijednosni papiri:		
JUBMES Banka a.d. Beograd, Srbija	148	-
Registar vrijednosnih papira FBiH d.d.	57	-
Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo	32	-
Bamcard d.d. Sarajevo	2	-
	239	-
	545	-

Promjene u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ispravkama vrijednosti u 2018. godini prikazane su u nastavku:

	<u>Stage 1</u>	<u>Stage 2</u>	<u>Stage 3</u>	<u>Ukupno</u>
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2018.	490	-	-	490
Nerealizovana dobit od usklađivanja fer vrijednosti	52	-	-	52
Povećanje/smanjenje, neto	3	-	-	3
Stanje 31. decembra 2018.	545	-	-	545

Očekivani kreditni gubici za imovinu po FVOSD su prikazani u nastavku:

	<u>Stage 1</u>	<u>Stage 2</u>	<u>Stage 3</u>	<u>Ukupno</u>
Ispravke vrijednosti na dan 1. januara 2018.	-	-	-	-
Promjene u modelima/parametrima za ocjenu kreditnog rizika	5	-	-	5
Stanje 31. decembra 2018.	5	-	-	5

21. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	<u>31. decembar 2018.</u>	<u>31. decembar 2017.</u>
Obveznice:		
Ministarstvo finansija FBiH	2.691	2.689
JP Autoceste FBiH	1.001	-
Kanton Sarajevo	895	891
	4.587	3.580
Umanjenje vrijednosti, neto	(45)	(18)
	4.542	3.562

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

21. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

Promjene u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ispravkama vrijednosti u 2018. godini prikazane su u nastavku:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2018.	3.580	-	-	3.580
Efekti prve primjene MSFI 9	(2)	-	-	(2)
Novonastala imovina (kupljena)	1.001	-	-	1.001
Kamata	106	-	-	106
Kamata unwinding	8	-	-	8
Naplaćeno u toku godine	(106)	-	-	(106)
Stanje 31. decembra 2018.	4.587	-	-	4.587
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Ispravke vrijednosti na dan 1. januara 2018.	18	-	-	18
Novonastala imovina	12	-	-	12
Promjene u modelima/parametrima za ocjenu kreditnog rizika	15	-	-	15
Stanje 31. decembra 2018.	45	-	-	45

22. OSTALA IMOVINA I POTRAŽIVANJA, NETO

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Plemeniti metali	470	462
Potraživanja od Vlade FBiH za plaćenu garanciju	368	368
Unaprijed plaćeni troškovi	193	182
Akontacija poreza na dobit	192	165
Potraživanja za naknade	162	184
Uplaćeni avansi za stalna sredstva	40	333
Potraživanja po osnovu čeka poslatog na naplatu	-	1.119
Ostalo	250	303
	1.675	3.116
Manje: Umanjenje vrijednosti	(555)	(517)
	1.120	2.599

Promjene na umanjeњу vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

	2018.	2017.
Stanje 1. januara	517	669
Povećanje umanjeņa vrijednosti (Napomena 12.)	38	(18)
Otpis	-	(134)
Stanje 31. decembra	555	517

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

23. MATERIJALNA I NEMATERIJALNA IMOVINA

	Zemljište	Zgrade	Kompjuteri i ostala oprema	Nematerijalna imovina	Imovina u prijemi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST						
Na dan 31. decembra 2016.	715	44.683	6.110	3.472	47	55.027
Povećanja	-	-	-	-	200	200
Prijenos (sa) / na Otudjenja i rashodovanja	-	4	89	140	(233)	-
	-	-	(356)	-	(13)	(369)
Na dan 31. decembra 2017.	715	44.687	5.843	3.612	1	54.858
Povećanja	-	-	27	-	2.188	2.215
Prijenos (sa) / na Otudjenja i rashodovanja	-	485	283	124	(892)	-
	-	(217)	(401)	-	(16)	(634)
Na dan 31. decembra 2018.	715	44.955	5.752	3.736	1.281	56.439
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI						
Na dan 31. decembra 2016.	-	16.452	4.707	3.041	-	24.200
Amortizacija Otudjenja i rashodovanja	-	633	389	295	-	1.317
	-	-	(339)	-	-	(339)
Na dan 31. decembra 2017.	-	17.085	4.757	3.336	-	25.178
Amortizacija Otudjenja i rashodovanja	-	636	358	193	-	1.187
	-	(49)	(366)	-	-	(415)
Na dan 31. decembra 2018.	-	17.672	4.749	3.529	-	25.950
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST						
Na dan 31. decembra 2016.	715	27.283	1.003	207	1.281	30.489
Na dan 31. decembra 2017.	715	27.602	1.086	276	1	29.680

Zemljište i zgrada Banke iskazani su po revalorizovanoj vrijednosti, koja predstavlja njihovu fer vrijednost na dan revalorizacije, umanjenoj za bilo koju naknadnu akumuliranu amortizaciju i naknadno umanjene vrijednosti. Posljednje mjerenje fer vrijednosti zgrade i zemljišta od strane nezavisnog procjenitelja izvršeno je dana 31. decembra 2015. godine. U toku 2018. godine nije vršeno novo mjerenje fer vrijednosti zemljišta i zgrade Banke, u skladu s politikom Banke, obzirom da Uprava smatra da nije došlo do značajnih promjena fer vrijednosti te da knjigovodstveni iznosi zemljišta i zgrada priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima. Fer vrijednost zemljišta utvrđivana je prihodovnom metodom kao i pristupom usporedbe sa tržištem koje odražava trenutne cijene transakcije za slične nekretnine.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

24. OBAVEZE PREMA FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA

	<u>31. decembar 2018.</u>	<u>31. decembar 2017.</u>
Landesversicherungsanstalt Niederbayern-Oberpfalz, Njemačka	604	906
	604	604
Analiza tekućeg dospijeca obaveza:		
U prvoj godini	302	302
U drugoj godini	302	302
Od treće do pete godine	-	302
Preko 5 godina	-	-
	604	906

Dana 5. septembra 2002. godine bivša Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo, odnosno Banka prije pripajanja sa bivšom BOR bankom d.d Sarajevo, potpisala je sporazum sa Landesversicherungsanstalt Niederbayern-Oberpfalz, Njemačka („LVA“) kojim LVA preuzima obaveze Banke prema njemačkim penzionerima za april i maj 1992. godine u ukupnom iznosu od 2.315.311 EUR. Banka bi trebala navedeni iznos refundirati do 31. decembra 2020. godine. Otplata glavnice je počela 1. januara 2006. godine i biće izvršena kroz 30 jednakih polugodišnjih rata u iznosu od 77.177 EUR (otplata svakog 1. januara i 1. jula u godini). Na ovaj dug LVA obračunava godišnju kamatu jednaku šestomjesečnom EURIBOR-u.

25. OBAVEZE PREMA VLADI FBiH

Na osnovu ugovora od 1. marta 2005. godine zaključenog između Vijeća ministara BiH i entitetskih vlada, Banka je 22. augusta 2005. godine potpisala "Ugovor o trajnom upravljanju fondom" ("Ugovor") sa Ministarstvom finansija Federacije Bosne i Hercegovine. U skladu sa ugovorom banka snosi kreditni rizik za plasmane iz ovog fonda i obračunava godišnju kamatu od 2%. Nije bilo plaćanja obračunate kamate - kreditni saldo se svake godine na 28. februar uvećava zbog akumuliranja obračunate kamate na godišnjem nivou. Prema ugovoru isti traje sve dok banka posjeduje licencu FBA i posluje u skladu sa uobičajenim bankarskim procedurama. Dana 18. januara 2012 godine, temeljem odluke vlade FBiH, protuvrijednosni fond je povećan za 3 miliona KM iz sredstava budžeta FBiH (Japanski grant). Na dan 11. marta 2013. godine izvršeno je povećanje protuvrijednosnog fonda za iznos od 4 miliona KM, a u skladu sa odlukom Vlade FBiH (Japanski grant - 2 KR). Banka je u novembru 2016. godine potpisala Aneks 2 Ugovora o upravljanju sredstvima Japanskog granta namijenjenim Federaciji Bosne i Hercegovine (PVF) od 18. augusta 2005. godine. Istim je odobreno korištenje slobodnih novčanih sredstava iz japanskih grantova, kojim su plasirana tri kredita u protuvrijednosti 8.100 hiljada KM. U 2017. godini nije bilo izmjena koje bi zahtjevale zaključivanje novih aneksa Ugovora o upravljanju sredstvima Japanskog granta namijenjenim Federaciji Bosne i Hercegovine (PVF). Anex broj 3 potpisan je 16. aprila 2018. godine, kojim je predviđeno da će kamatna stopa na komisione kredite iznositi 4,75% godišnje od čega je prihod fonda 4%, a 0,75% predstavlja prihod Banke. U toku 2018. godine povučena su dodatna raspoloživa sredstva iz protuvrijednosnog fonda iz kojih su plasirani krediti komitentima protuvrijednosti od 3.685 hiljada KM (2017.: 4.750 hiljada KM).

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

26. OBAVEZE ZA PRIMLJENE DEPOZITE

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Depoziti po viđenju:		
<i>Fizička lica:</i>		
U domaćoj valuti	40.582	38.662
U stranim valutama	38.944	37.262
	79.526	75.924
<i>Pravna lica:</i>		
U domaćoj valuti	196.507	73.945
U stranim valutama	6.163	6.991
	202.670	80.936
	282.196	156.860
Oročeni depoziti:		
<i>Fizička lica:</i>		
U domaćoj valuti	21.812	20.067
U stranim valutama	44.933	41.481
	66.745	61.548
<i>Pravna lica:</i>		
U domaćoj valuti	31.725	40.530
U stranim valutama	6.070	6.143
	37.795	46.673
	104.540	108.221
	386.736	265.081

Tokom godine kamatna stopa sažeto je prikazana kako slijedi:

	2018.	2017.
Depoziti po viđenju u KM i devizama	0,00%-0,01%	0,00% - 0,12%
Kratkoročni depoziti	0,00%-1,80%	0,00% - 3,00%
Dugoročni depoziti	0,00%-2,50%	0,00% - 3,84%

27. REZERVISANJA

Promjene na rezervisanjima mogu se prikazati kako slijedi:

	Potencijalne i preuzete obaveze	Naknade zaposlenim	Sudski sporovi	Ostala rezervisanja	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2017.	635	127	2.059	44	2.865
Otpuštanje rezervisanja (Napomena 12.)	(210)	-	(25)	(44)	(279)
Smanjenje uslijed podmirenja	-	-	(317)	-	(317)
Stanje na dan 31. decembra 2017.	425	127	1.717	-	2.269
Efekt prelaska na MSFI 9	496	-	-	-	496
Priznata dodatna rezervisanja/(otpuštanje rezervisanja) (Napomena 12.)	(491)	179	209	158	55
Smanjenje uslijed podmirenja	-	-	(56)	-	(56)
Stanje na dan 31. decembra 2018.	430	306	1.870	158	2.764

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

27. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Potencijalne i preuzete obaveze

Tokom svog poslovanja, Banka preuzima i kreditne obaveze koje se vode na računima u vanbilansnoj evidenciji, a koje se odnose na garancije i neiskorišteni dio odobrenih kredita.

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Činidbene garancije	9.050	10.855
Neiskorišteni odobreni krediti	5.444	3.299
Plative garancije	3.623	3.855
Garancije za nadmetanja (ponudbene garancije)	168	176
	18.285	18.185

Promjene u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ispravkama vrijednosti u 2018. godini prikazane su u nastavku:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2018.	14.909	1.604	1.673	18.186
Novonastala imovina (kupljena)	13.828	1.241	63	15.132
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	(11.855)	(1.563)	(1.615)	(15.033)
Transfer u Stage 1	-	252	-	252
Transfer u Stage 2	(252)	-	(52)	(304)
Transfer u Stage 3	-	52	-	52
Stanje 31. decembra 2018.	16.630	1.586	69	18.285

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Ispravke vrijednosti na dan 1. januara 2018.	191	235	495	921
Novonastala imovina	149	158	62	369
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	(146)	(232)	(482)	(860)
Transfer u Stage 1	-	5	-	5
Transfer u Stage 2	(5)	-	(7)	(12)
Transfer u Stage 3	-	7	-	7
Stanje 31. decembra 2018.	189	173	68	430

28. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Obaveze po uplaćenim sredstvima za kredite i kratice	1.039	723
Obaveze prema dobavljačima	252	216
Obaveze po komisionim poslovima (Napomena 31.)	179	394
Prijelazni račun za prinudnu naplatu	172	99
Obaveze za neraspoređene prilive	115	367
Obaveze za isplatu penzija ostvarenih u inostranstvu	63	223
Obaveze za prilive komitentima	1	69
Obaveza poreza na dobit	-	5
Ostalo	580	422
	2.401	2.518

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

29. DIONIČKI KAPITAL

Dionički kapital Banke na dan 31. decembra 2018. godine se sastoji od 259.802 običnih dionica i 76.936 povlaštenih dionica nominalne vrijednosti 110 KM.

	31. decembar 2018.			31. decembar 2017.		
	000	Broj dionica	%	000	Broj dionica	%
Obične dionice:						
Pobjeda - Rudet d.d. Goražde	3.692	33.565	12,92%	3.261	29.648	11,41%
BADECO ADRIA d.d. Sarajevo (Fabrika duhana Sarajevo d.d. Sarajevo)	3.383	30.753	11,84%	3.383	30.753	11,84%
Halil Oković	2.436	22.141	8,52%	1.798	16.341	6,29%
Hamid Pršeš	2.123	19.296	7,43%	2.123	19.296	7,43%
ZIF HERBOS FOND d.d. Mostar	1.650	15.001	5,77%	-	-	-
Zijad Deljo	1.610	14.637	5,63%	1.495	13.592	5,23%
Hasan Đozo	1.404	12.766	4,91%	1.290	11.728	4,51%
Recep Ali Keydal	882	8.020	3,09%	882	8.020	3,09%
AME d.o.o. Breza	849	7.721	2,97%	849	7.721	2,97%
Enisa Bekto	636	5.782	2,23%	636	5.782	2,23%
Rijad Raščić	533	4.847	1,87%	-	-	-
Unis Fagas d.o.o. Sarajevo	-	-	-	1.788	16.257	6,26%
Ostali dioničari	9.380	85.273	32,82%	11.073	100.664	38,74%
	28.578	259.802	100,00%	28.578	259.802	100,00%
Povlaštene (prioritetne) dionice:						
ZIF CROBIH FOND d.d. Mostar	1.364	12.400	16,12%	1.364	12.400	16,12%
Hamid Pršeš	1.143	10.392	13,51%	1.041	9.462	12,30%
Enver Pršeš	1.133	10.299	13,39%	1.133	10.299	13,39%
Zijad Deljo	967	8.790	11,43%	967	8.790	11,43%
Hasan Đozo	789	7.175	9,33%	789	7.175	9,33%
Halil Oković	663	6.029	7,84%	663	6.029	7,84%
Ostali dioničari	2.404	21.851	28,38%	2.506	22.781	29,59%
	8.463	76.936	100,00%	8.463	76.936	100,00%
	37.041	336.738	100,00%	37.041	336.738	100,00%

Skupština banke je dana 28. novembra 2018. godine donijela Odluku o konverziji dionica na način da jedna prioritetna nekumulativna dionica nominalne vrijednosti od 110 KM po dionici postaje jedna obična dionica nominalne vrijednosti od 110 KM po dionici. Navedenom Odlukom predviđena je konverzija 76.936 povlaštenih (prioritetnih) dionica u upravljačke dionice, a u cilju realizacije mjera jačanja kapitala definisanih Planom očuvanja kapitala. Nakon konverzije prioritetnih nekumulativnih dionica u obične dionice ukupna vrijednost osnovnog dioničkog kapitala Banke ostaje nepromijenjena i iznosi 37.041.180 KM.

Komisija za vrijednosne papire FBiH je dana 10. januara 2019. godine izdala Rješenje kojim se odobrava konverzija 76.936 povlaštenih (prioritetnih) nekumulativnih dionica nominalne vrijednosti 110 KM u 76.936 redovnih (običnih) dionica nominalne vrijednosti 110 KM. Banka je uputila zahtjev za upis konverzije dionica u sudski registar Općinskog suda u Sarajevu kao i Registra vrijednosnih papira Federacije BiH d.d. Sarajevo.

Vlasnici povlaštenih dionica nemaju zagarantovano pravo na dividendu. U slučaju isplate dividende, imaju prioritetno pravo naplate dividende u odnosu na vlasnike običnih dionica. Vlasnici povlaštenih dionica, također, u slučaju likvidacije, imaju pravo prečeg povrata kapitala u odnosu na vlasnike običnih dionica.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Prema zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 24 „Objavlivanje povezanih strana“ povezana strana je fizičko lice ili subjekt koji je povezan sa subjektom koji sastavlja finansijske izvještaje:

(a) Fizičko lice, ili bliski član porodice fizičkog lica, je povezano s izvještajnim subjektom ako:

- (i) ima kontrolu ili zajedničku kontrolu nad izvještajnim subjektom;
- (ii) ima značajan uticaj na izvještajni subjekt; ili
- (iii) je član ključnog upravljačkog osoblja izvještajnog subjekta ili matičnog subjekta izvještajnog subjekta.

(b) Subjekt je povezan s izvještajnim subjektom ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uslova:

- (i) Subjekt i izvještajni subjekt su članovi iste grupe (što znači da je svaki matični subjekt, svaki zavisni i sestrinski subjekt povezan s drugima u grupi).
- (ii) Jedan subjekt je pridruženi subjekt ili zajednički poduhvat drugog subjekta (ili pridruženi subjekt ili zajednički poduhvat člana grupe čiji je član i taj drugi subjekt).

(iii) Oba subjekta su zajednički poduhvati iste treće strane.

(iv) Jedan subjekt je zajednički poduhvat trećeg subjekta, a drugi subjekt je pridruženi subjekt istog trećeg subjekta.

(v) Plan primanja nakon prestanka zaposlenja je zaseban subjekt koji posluje u korist zaposlenih ili izveštajnog subjekta ili subjekta koji je povezan sa izveštajnim subjektom. Ako je sam izveštajni subjekt takav plan, onda su poslodavci sponzori plana takođe povezane strane izvještajnog subjekta.

(vi) Subjekt je pod kontrolom ili zajedničkom kontrolom fizičkog lica navedenog pod (a).

(vii) Fizičko lice navedeno pod (a)(i). ima značajan uticaj na subjekt ili je član ključnog upravljačkog osoblja subjekta (ili matičnog subjekta tog subjekta).

(viii) Subjekt, ili bilo koji član grupe čiji je član i subjekt, pruža usluge ključnog upravljačkog osoblja izvještajnom subjektu ili matičnom subjektu izvještajnog subjekta.

Sve transakcije navedene u nastavku obavljene su po komercijalnim i bankarskim uslovima:

	2018.		2017.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Dioničari	174	171	284	224
Članovi Uprave i članovi njihovih porodica	26	16	9	-
Članovi Nadzornog odbora i članovi njihovih porodica	8	6	9	-
	208	193	302	224

	31. decembar 2018.		31. decembar 2017.	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Dioničari	4.231	6.315	8.538	14.918
Članovi Uprave i članovi njihovih porodica	241	397	120	62
Članovi Nadzornog odbora i članovi njihovih porodica	84	230	132	179
	4.556	6.942	8.790	15.159

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Naknade Upravi i Nadzornom odboru

Članovima Uprave i osobama na ključnim rukovodećim položajima tokom godine koji je završila 31. decembra 2018. isplaćene su sljedeće naknade:

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Bruto plate članova Uprave	577	529
Ostale naknade članovima Uprave	11	11
Naknade članovima Nadzornog odbora	<u>61</u>	<u>59</u>
	<u>649</u>	<u>599</u>

31. KOMISIONI POSLOVI

Sredstva kojima Banka upravlja kao povjerenik za i u ime trećih lica ne predstavljaju sredstva Banke, stoga nisu uključena u njen bilans. Niže u tabeli analizirana su sredstva kojima Banka upravlja za i u ime klijenata:

	<u>31. decembar 2018.</u>	<u>31. decembar 2017.</u>
PLASMANI		
Pravna lica	19.227	16.811
Stanovništvo	<u>889</u>	<u>921</u>
	<u>20.116</u>	<u>17.732</u>
IZVORI:		
Vlada Federacije BiH	18.325	16.160
Komisioni krediti pripojene PBS	1.398	1.387
Vlada BiH (Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa)	500	500
Fond za izgradnju Kantona Sarajevo	<u>72</u>	<u>79</u>
	<u>20.295</u>	<u>18.126</u>
Tekuće obaveze po osnovu komisionih poslova (Napomena 28.)	<u>(179)</u>	<u>(394)</u>

Banka ne snosi rizik po ovim plasmanima, a za svoje usluge ostvaruje naknadu.

32. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

a) Upravljanje rizikom kapitala

Ciljevi Banke prilikom upravljanja kapitalom, koji je mnogo šira kategorija od "kapitala" iskazanog u bilansu stanja su sljedeći:

- Usaglasiti se sa zahtjevima vezanim za kapital koji su propisani od strane regulatora na tržištu banaka;
- Osigurati da je Banka u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja da bi mogla obezbijediti povrat dioničarima, kao i koristiti ostalim učesnicima na tržištu; i
- Održavati jaku kapitalnu osnovu koja će podržati razvoj poslovanja Banke.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Od Banke se očekuje da održava adekvatan odnos duga i kapitala. Pokazatelji solventnosti su kao što slijedi:

	<u>31. decembar 2018.</u>	<u>31. decembar 2017.</u>
Dug	422.908	302.129
Kapital	<u>52.794</u>	<u>55.225</u>
Omjer neto duga i kapitala	<u>8,01</u>	<u>5,47</u>

Dug je definisan kao obaveze prema bankama, Vladi FBiH i finansijskim institucijama i obaveze prema klijentima kao što je prezentirano u Napomenama 24, 25. i 26. Kapital uključuje ukupni dionički kapital, dioničku premiju, ostale rezerve, revalorizacione rezerve i zadržanu dobit.

Adekvatnost kapitala i korištenje neto-kapitala na dnevnoj osnovi prati Uprava Banke, uzimajući u obzir smjernice FBA, koje su razvijene u svrhu supervizije. Zahtijevane informacije se podnose FBA kvartalno.

FBA zahtjeva od svake banke: (a) da održava minimalni iznos neto (regulatornog) kapitala banke u iznosu 15 miliona KM; i (b) da održava odnos neto (regulatornog) kapitala i rizika ponderisane imovine u visini od minimalno 12% te da održava zaštitne slojeve kapitala minimalno 2,5%. Nakon statusne promjene pripajanja bivše Privredne banke Sarajevo d.d., na snazi je nalog Regulatora za održavanje adekvatnosti kapitala na nivou minimalno od 14,5%.

Dana 13. oktobra 2017. godine FBA je donijela novu Odluku o izračunavanju kapitala banke i kapitalnoj zaštiti, na snazi za 2018. godinu. Prema ovoj Odluci, regulatorni kapital Banke podijeljen je u dva dijela:

- Tier 1 kapital ili Osnovni kapital: dionički kapital, dionička premija i akumulirana dobit, umanjeni za negativne revalorizovane rezerve, nematerijalnu imovinu i odgođenu poresku imovinu; i
- Tier 2 kapital ili Dopunski kapital: opšte regulatorne rezerve prema FBA regulativi (izračunate isključivo za regulatorno izvještavanje), prioritetne nekumulativne dionice.

Rizik ponderisane aktive se mjeri na bazi četiri pondera klasifikovana prema prirodi svakog od sredstava i odražava procjenu kreditnog, tržišnog i ostalih rizika povezanih sa tim sredstvima, uzimajući u obzir prihvatljiv kolateral ili garancije. Sličan tretman je usvojen za izloženost po vanbilansnim pozicijama, sa određenim korekcijama u svrhu preciznijeg iskazivanja prirode potencijalnih gubitaka.

Na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine, u skladu sa ranijom Odlukom, Banka je bila usaglašena sa svim eksterno nametnutim zahtjevima vezanim za kapital. Na dan 31. decembra 2018. godine, adekvatnost kapital Banke iznosila je 15,1% (2017.: 15,8%).

Jedan od osnovnih procesa kojeg Banka provodi u sklopu strateškog upravljanja rizicima je proces procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala („ICAAP“). Osnovni cilj ovog procesa je određivanje pozitivnog nivoa kapitala koja je dovoljna za pokriće svih rizika kojima je Banka izložena i koji su procjenjeni kao materijalni. ICAAP služi kao alat za procjenu adekvatnosti internog kapitala u odnosu na rizični profil Banke te provođenje strategije Banke primjerene za očuvanje adekvatne razine internog kapitala. Nadzorni odbor Banke je dana 29. marta 2018. godine usvojio Proceduru sa metodologijom za procjenu ICAAPa. Na dan 31. decembra 2018. godine stope i nivoi kapitala bili su kako slijedi:

Stopa redovnog osnovnog kapitala	13,44%
Stopa regulatornog kapitala	13,44%
Stopa redovnog osnovnog kapitala uključujući usklađenja iz Stuba 2	7,20%
Stopa osnovnog kapitala uključujući usklađenja iz Stuba 2	9,60%
Stopa regulatornog kapitala uključujući usklađenja iz Stuba 2	12,79%

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Plan usklađenja kapitala (nastavak)

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Osnovni kapital banke – Tier 1		
Redovne dionice	37.041	37.041
Dionička premija (ažio)	4.629	4.629
Zadržana dobit	630	6.172
<i>Manje: nematerijalna imovina</i>	<u>(712)</u>	<u>(277)</u>
Ukupno osnovni kapital	<u>41.588</u>	<u>47.565</u>
Dopunski kapital banke – Tier 2		
Povlaštene dionice	-	-
Opšte regulatorne rezerve prema FBA regulativi	3.108	2.920
Pozitivne revalorizacione rezerve po osnovu efekta promjena fer vrijednosti imovine	<u>6.985</u>	<u>7.030</u>
Ukupno dopunski kapital banke	<u>10.093</u>	<u>9.950</u>
Umanjenja od kapitala		
Ulaganja koja prelaze 5% osnovnog kapitala	-	-
Usklada za nedostajuće regulatorne rezerve	<u>(14.233)</u>	<u>(20.569)</u>
Neto kapital	<u>37.448</u>	<u>36.946</u>
Rizik ponderisane aktive i kreditnih ekvivalenata (nerevidirano)	230.036	213.601
Ponderisani operativni rizik (nerevidirano)	<u>18.659</u>	<u>19.942</u>
Ukupno ponderisani rizici	<u>248.695</u>	<u>233.543</u>
Adekvatnost kapitala (%)	<u>15,06%</u>	<u>15,82%</u>

U četvrtom kvartalu 2017. godine FBA je objavila set novih regulatornih odluka koje tretiraju i koncentracije kreditnog rizika. Regulatorni odnosno priznati kapital banke postaje osnov mjerenja što u slučaju Banke znači dodatna ograničenja, budući na značajno niži iznos priznatog kapitala u odnosu na raniju regulativu.

Omjer fiskne aktive i priznatog kapitala (regulatornog kapitala) na dan 31. decembra 2018. godine iznosi 79,74% (31. decembar 2017.: 61,82%) što nije u skladu sa članom 94. Zakona o bankama koji nalaže da ukupno ulaganje u osnovna sredstva ne može biti veće od 40% iznosa regulatornog kapitala Banke. Porast omjera je posljedica pripajanja bivše Privredne banke Sarajevo d.d. Sarajevo. U skladu sa kontrolom izvršenja naloga izdatih od strane FBA (po rješenjima broj 04-3-1937-6/16 od 7. juna 2016. godine i 04-2-1937-9/16 od 3. augusta 2016. godine), Banka je sačinila Plan za otklanjanje neusklađenosti ulaganja u stalna sredstva u decembru 2017. godine. Banci je dat rok do kraja 2018. godine za uskladbu omjera fiksne aktive i regulatornog kapitala Banke u skladu sa važećim zakonskim propisima. Iako Banka nije ispoštovala definisani rok, Uprava ne očekuje da će ovo probijanje propisanog ograničenja imati negativnog efekta na poslovanje Banke.

Odnos regulatornog kapitala i ukupnog rizika aktive je 13,44%, što znači da Banka nema obezbijeđene zaštitne slojeve. Stopa finansijske poluge na dan 31. decembra 2018. godine je 7,55%. Prema Agencije Odluci o izračunavanju kapitala banke, banka je dužna da osigura i održava stopu finansijske poluge u iznosu od najmanje 6%.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

b) Značajne računovodstvene politike

Detalji značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući i kriterije za priznavanje, na osnovu mjerenja i na osnovu toga koji su prihodi i troškovi priznati, u pogledu na svaku od klasa finansijske imovine, finansijskih obaveza i vlasničkih instrumenata objavljeni su u Napomeni 3. ovih izvještaja.

c) Kategorije finansijskih instrumenata

	<u>31. decembar 2018.</u>	<u>31. decembar 2017.</u>
Finansijska imovina		
Kreditni i potraživanja:	446.578	329.379
<i>Novac i novčani ekvivalenti (uključujući obavezu rezervu kod CBBH)</i>	196.922	75.914
<i>Plasmani kod banaka</i>	20.333	37.011
<i>Kreditni dati klijentima i potraživanja, neto</i>	228.392	214.361
<i>Ostala potraživanja</i>	931	2.093
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz OSD	545	-
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	490
Finansijska imovina po amortizovanom trošku (prethodno: koja se drži do dospjeća)	4.542	3.562
	<u>451.665</u>	<u>333.431</u>
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku:		
<i>Obaveze prema finansijskim institucijama</i>	604	906
<i>Obaveze prema Vladi FBiH</i>	35.568	36.142
<i>Obaveze prema klijentima</i>	386.736	265.081
<i>Ostale obaveze</i>	2.223	1.549
	<u>425.131</u>	<u>303.678</u>

d) Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Funkcija trezora u Banci pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima, nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Banke kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stepenu i uticaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući devizni rizik i rizik kamatne stope na fer vrijednost), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tok.

e) Tržišni rizik

Usljed svojih aktivnosti, Banka je primarno izložena finansijskim rizicima promjena kursa stranih valuta, te promjena kamatnih stopa (vidjeti ispod tačke f i g).

Izloženosti tržišnom riziku se analiziraju pomoću analize osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Banke tržišnom riziku ili načinu na koji Banka upravlja i mjeri taj rizik.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

f) Upravljanje deviznim rizikom

Banka obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama. Knjigovodstvena vrijednost monetarnih sredstava i obaveza Banke denominiranih u stranoj valuti je na dan izvještavanja kako slijedi:

	KM	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno
Na dan 31. decembar 2018.						
IMOVINA						
Novac i novčani ekvivalenti	161.536	1.171	250	569	468	163.994
Obavezna rezerva kod CBBH	32.928	-	-	-	-	32.928
Plasmani kod banaka	234	12.720	3.138	3.659	582	20.333
Kreditni dati klijentima, neto	137.179	90.299	517	-	397	228.392
Dužnički instrumenti po FVOSD	397	-	-	-	148	545
Finansijska imovina po amortiziranom trošku (koja se drži do dospeljeća)	2.572	1.970	-	-	-	4.542
Ostala potraživanja	928	3	-	-	-	931
Ukupno	335.774	106.163	3.905	4.228	1.595	451.665
OBAVEZE						
Obaveze prema finansijskim institucijama	-	604	-	-	-	604
Obaveze prema Vladi FBiH	35.568	-	-	-	-	35.568
Obaveze prema klijentima	277.050	100.602	3.887	4.221	976	386.736
Ostale finansijske obaveze	1.365	793	14	2	51	2.223
Ukupno	313.981	101.999	3.901	4.223	1.027	425.131
Na dan 31. decembra 2017.						
Ukupna monetarna imovina	222.387	100.552	4.509	4.137	1.846	333.431
Ukupne monetarne obaveze	195.504	98.901	4.406	4.030	837	303.678

Analiza osjetljivosti strane valute

Banka je uglavnom izložena riziku po valutama EUR, USD i CHF. Budući da je KM fiksno vezana za EUR, Banka nije izložena promjenama kursa EUR.

Slijedeća tabela detaljno prikazuje osjetljivost Banke na 10%-tno povećanje i smanjenje u poređenju sa USD i CHF. 10% je stopa osjetljivosti koja se koristi pri internom izvještavanju ključnom osoblju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa od 10%. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti ili kapitala kada KM u odnosu na USD i CHF jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na USD i CHF, efekat bi bio isti, ali u negativnom iznosu. Efekti na dan 31. decembra 2018. godine su minimalni, obzirom da je Banka imala usklađena potraživanja i obaveze.

	USD Efekat		CHF Efekat	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Dobit ili (gubitak)	-	10	-	11

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

---

32. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

g) Upravljanje rizikom kamatne stope

Banka je izložena riziku kamatnih stopa jer plasira i pozajmljuje sredstva i po fiksnim i po promjenjivim kamatnim stopama. Banka upravlja rizikom tako što održava odgovarajuću kombinaciju pozajmica sa fiksnim i promjenjivim kamatnim stopama.

Izloženost Banke kamatnim stopama na finansijsku imovinu i obaveze je detaljno prikazana u dijelu koji govori o upravljanju rizikom likvidnosti (vidjeti Tačku i).

Analiza osjetljivosti na kamatne stope

Analize osjetljivosti ispod su urađene na osnovu izloženosti kamatnim stopama za finansijske instrumente na datum izvještajnog perioda. Analiza je pripremljena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos finansijskih instrumenata na datum izvještajnog perioda bio nepodmiren čitavu godinu. Koristi se 50 baznih poena umanjena ili povećanja pri internom izvještavanju o riziku kamatnih stopa i ključnom osoblju uprave i predstavlja procjenu uprave o razumno mogućim promjenama kamatnih stopa.

Da su kamatne stope bile 50 baznih poena više ili niže a da su se druge varijable održale konstantnim, neto rezultat za godinu koja je završila 31. decembra 2018. bilo bi umanjen / uvećan za 195 hiljada KM (2017.: za 230 hiljada KM).

h) Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na nemogućnosti druge strane da podmiri svoje ugovorne obaveze što rezultira finansijskim gubitkom Banke. Banka je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjene rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Banke i kreditni rejtnzi klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je disperzirana između prihvaćenih klijenata.

Banka nema značajne izloženosti kreditnom riziku prema bilo kojoj trećoj strani ili stranama koje imaju slične karakteristike. Banka smatra da stranke imaju slične karakteristike ukoliko su povezane strane.

Izuzev za navedeno u dole datoj tabeli, knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanjena vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

h) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Finansijska imovina

	Ukupna bruto knjigovod. vrijednost	Imovina čija vrijednost nije umanjena	Imovina čija je vrijednost umanjena	Umanjenje vrijednosti na individualnoj osnovu	Umanjenje vrijednosti na grupnoj osnovi	Ukupni neto knjigovod. iznos
Na dan 31. decembar 2018.						
Novac i novčani ekvivalenti	164.865	7.401	157.464	-	(871)	163.994
Obavezna rezerva kod CBBH	32.928	32.928	-	-	-	32.928
Plasmani kod drugih banaka	22.344	-	22.344	(2.000)	(11)	20.333
Kreditni datumi klijentima, neto	275.752	2.906	272.846	(38.760)	(8.600)	228.392
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz OSD	545	545	-	-	-	545
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	4.587	-	4.587	(45)	-	4.542
Ostala potraživanja	1.482	666	816	(545)	(6)	931
	502.503	44.446	458.057	(41.350)	(9.488)	451.665
Na dan 31. decembra 2017.						
Novac i novčani ekvivalenti	51.701	51.701	-	-	-	51.701
Obavezna rezerva kod CBBH	24.213	24.213	-	-	-	24.213
Plasmani kod drugih banaka	39.250	25.284	13.966	(2.000)	(239)	37.011
Kreditni datumi klijentima, neto	277.461	1.584	275.877	(55.312)	(7.788)	214.361
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	493	399	94	-	(3)	490
Finansijska imovina koja se drži do dospeljeća	3.580	2.689	891	-	(18)	3.562
Ostala potraživanja	2.600	1.746	854	(441)	(66)	2.093
	399.298	107.616	291.682	(57.753)	(8.114)	333.431

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

h) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku i kolaterali

	Izloženost kreditnom riziku		Fer vrijednost kolaterala
	Neto izloženost	Nepovučeni kreditni / Garancije	
Na dan 31. decembar 2018.			
Novac i novčani ekvivalenti	163.994	-	-
Obavezna rezerva kod CBBH	32.928	-	-
Plasmani kod drugih banaka	20.333	-	-
Dati krediti klijentima, neto	228.392	18.285	484.048
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz OSD	545	-	-
Finansijska imovina koja se drži do dospelja	4.542	-	-
Ostala potraživanja	931	-	-
	451.665	18.285	484.048
Na dan 31. decembra 2017.			
Novac i novčani ekvivalenti	51.701	-	-
Obavezna rezerva kod CBBH	24.213	-	-
Plasmani kod drugih banaka	37.011	-	-
Dati krediti klijentima, neto	214.361	18.185	485.161
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	490	-	-
Finansijska imovina koja se drži do dospelja	3.562	-	-
Ostala potraživanja	2.093	-	-
	333.431	18.185	485.161

Fer vrijednost kolaterala

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Nekretnine i pokretna imovina	451.324	464.012
Depoziti	3.606	2.991
Ostalo	29.118	18.158
Ukupno	484.048	485.161

Kašnjenja

	Bruto kreditni portfolio	Umanjenje vrijednosti	Nedospjelo	Do 30 dana	31 – 90 dana	91 - 180 dana	181 - 270 dana	Preko 270 dana
31. decembar 2018.								
Pravna lica	210.286	43.160	150.884	1.224	347	40	273	57.518
Fizička lica	66.567	4.200	63.555	31	18	6	8	2.949
Ukupno	276.853	47.360	214.439	1.255	365	46	281	60.467
31. decembar 2017.								
Pravna lica	235.529	59.523	151.196	1.389	4.554	1.018	712	76.660
Fizička lica	43.109	3.577	39.879	81	95	56	158	2.840
Ukupno	278.638	63.100	191.075	1.470	4.649	1.074	870	79.500

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

i) Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, a u svrhu upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama Banke za likvidnim sredstvima. Banka upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, pozajmicama od strane ostalih banaka i drugih finansijskih institucija, kao i ostalim izvorima finansiranja, a time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje rokove dospijeća finansijske imovine i obaveza.

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Banke za finansijsku imovinu. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine, uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene.

Dospijeće finansijske imovine

	Ponderirana prosječna efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	2 do 6 mjeseci	7 mjeseci do 1 godine	2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2018.							
Beskamatno	-	217.877	1	3	239	25	218.145
Instrumenti fiksne kamatne stope	10,49%	46.070	19.439	37.405	114.858	72.744	290.516
Instrumenti varijabilne kamatne stope	8,04%	28.008	1.414	1.533	7.609	1.893	40.457
		291.955	20.854	38.941	122.706	74.662	549.118
31. decembar 2017.							
Beskamatno	-	115.921	173	22	3.756	-	119.872
Instrumenti fiksne kamatne stope	6,81%	36.108	30.850	31.047	91.471	52.033	241.509
Instrumenti varijabilne kamatne stope	8,47%	53.013	3.849	3.263	16.128	3.275	79.528
		205.042	34.872	34.332	111.355	55.308	440.909

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Banke za finansijske obaveze. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Banke može tražiti da plati. Tabela uključuje novčane tokove kamata i glavnica.

Dospijeće za finansijske obaveze

	Ponderirana prosječna efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	Od 4 mjeseca do 1 godine	2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2018.							
Beskamatno	-	116.998	1.526	324	697	597	120.142
Instrumenti fiksne kamatne stope	0,04%	163.573	30.499	28.896	32.613	36.680	292.261
Instrumenti varijabilne kamatne stope	1,45%	1.395	4.617	2.662	5.127	64	13.865
		281.966	36.642	31.882	38.437	37.341	426.268
31. decembar 2017.							
Beskamatno	-	115.017	452	236	728	342	116.775
Instrumenti fiksne kamatne stope	0,07%	40.639	15.324	22.700	33.952	35.715	148.330
Instrumenti varijabilne kamatne stope	1,35%	1.330	9.295	11.565	15.307	222	37.719
		156.986	25.071	34.501	49.987	36.279	302.824

Banka očekuje da će ispuniti druge obaveze iz operativnih novčanih tokova i priliva od dospjelih finansijskih sredstava.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

33.1 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi, iz perioda u period

Neki od finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke mjere se po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda. Sljedeća tabela daje informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ovih finansijske imovine i finansijskih obaveza (posebno, tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

**Finansijska imovina /
finansijske obaveze**

**Hijerarhija
fer
vrijednosti**

**Tehnike
vrednovanja i
ulazni podaci**

31. decembar 2018.

31. decembar 2017.

1) Finansijska imovina
raspoloživa za prodaju
(vidjeti Napomenu 19.)

Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:
-Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo – 32 hiljade KM
Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama:
- Jubmes banka a.d. Beograd, Srbija – 97 hiljada KM

Cijene koje kotiraju
na aktivnom tržištu.

Nivo 1

-

Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u BiH:
- Vlada FBiH – 302 hiljade KM
Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u BiH, ali kojima se ne trguje:
- Registar vrijednosnih papira FBiH d.d. Sarajevo – 59 hiljada KM
- Bamcard d.d. Sarajevo – 3 hiljade KM

Tehnika procjene
diskontiranog
novčanog toka s
obzirom na zadnju
dostupnu stopu na
vrijednosne papire u
posjedu ili slične
vlasničke papire
pema stopi prinosa

Nivo 2

2) Finansijska imovina
po fer vrijednosti kroz
OSD (prethodno
raspoloživo za prodaju
- vidjeti Napomenu 20.)

Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:
• Bamcard d.d. Sarajevo – 2 hiljade KM
• Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo - 32 hiljade KM
Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na stranim berzama:
• Jubmes banka a.d. Beograd – 148 hiljada KM
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u BiH:
- Vlada FBiH – 306 hiljada KM
Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini, ali kojima se ne trguje:
• Registar vrijednosnih papira FBiH d.d. Sarajevo – 57 hiljada KM

Cijene koje kotiraju
na aktivnom tržištu.

Nivo 1

Cijene derivirane iz
cijena drugih
vrijednosnih papira
koje kotiraju na
aktivnom tržištu

Nivo 2

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

33.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi, iz perioda u periode (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u sljedećoj tabeli, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

	31. decembar 2018.		31. decembar 2017.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Finansijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja:</i>				
- Krediti dati klijentima	228.392	292.524	214.361	281.630
- Finansijska imovina po amortiziranom trošku (koja se drži do dospijeca)	4.542	4.542	3.562	3.562
- Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz OSD	545	545	-	-
Finansijske obaveze				
<i>Po amortiziranom trošku:</i>				
- Depoziti od klijenata i drugih banaka; krediti od drugih banaka i fin. institucija	389.018	422.152	265.987	297.644
Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. decembar 2018.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja:</i>				
- Krediti dati klijentima	-	292.524	-	292.524
- Finansijska imovina po amortiziranom trošku	-	4.542	-	4.542
- Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz OSD	-	545	-	545
	-	297.611	-	297.611
Finansijske obaveze				
<i>Po amortiziranom trošku:</i>				
- Obaveze prema klijentima, drugim bankama i finansijskim institucijama	-	422.152	-	422.152
	-	422.152	-	422.152

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza uključena gore u kategorije za Nivo 2 utvrđene su prema općeprihvaćenim modelima procjenjivanja na osnovu analize diskontovanih novčanih tokova, sa diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovornih strana. Kao diskontne stope korištene su prosječne ponderisane kamatne stope na nivou BiH, objavljene od strane CBBH, odvojeno za pravna i fizička lica.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

---

34. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava Banke dana 11. februara 2019. godine:

Hamid Pršeš
Predsjednik Uprave

Bedina Jusičić - Musa
Član Uprave
